

**MÜZİK EDEBİYAT İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA LUDWIG VAN
BEETHOVEN KREUTZER SONAT'IN İNCELENMESİ VE
ANALİZİ**

Başak İŞGUZAR
231118101

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Müzik Anasanat Dalı
Müzik Tezli Yüksek Lisans Programı
Danışman: Prof. Dr. Çiğdem İYİCİL

İstanbul
T.C. Maltepe Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Haziran, 2025

**MÜZİK EDEBİYAT İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA LUDWIG VAN
BEETHOVEN KREUTZER SONAT'IN İNCELENMESİ VE
ANALİZİ**

Başak İŞGUZAR

231118101

ORCID: 0009-0004-9345-1026

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Müzik Anasanat Dalı

Müzik Tezli Yüksek Lisans Programı

Danışman: Prof. Dr. Çiğdem İYİCİL

İstanbul

T.C. Maltepe Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Haziran, 2025

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

BAŞAK İŞGUZAR'ın "Müzik Edebiyat İlişkisi Bağlamında Ludwing Van Beethoven Kreutzer Sonat'ın İncelenmesi ve Analizi" başlıklı tezi 30.06.2025 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından değerlendirilerek "Maltepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği" nin ilgili maddeleri uyarınca Müzik Anasanat Dalı Yüksek Lisans/Doktora/Sanatta Yeterlik tezi oy birliğiyle/oy çokluğuyla, başarılı/başarısız olarak kabul edilmiştir.

	Unvanı, Adı ve Soyadı	İmza
Üye (Tez Danışmanı)	Prof. Dr. Çiğdem İYİCİL Maltepe Üniversitesi	
Üye	Prof. Dr. Bahar BÜYÜKGÖNENÇ Maltepe Üniversitesi	
Üye	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Yasemin Mimar Sinan Üniversitesi	

Enstitü Müdürü

ETİK İLKE VE KURALLARA UYUM BEYANI

Bu belge, Yükseköğretim Kurulu tarafından 19.01.2021 tarihli “Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge” ile bildirilen 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında gizlenmiştir.

TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans eğitimim boyunca desteği ve güveni için sayın hocam Prof. Dr. Çiğdem İyicil'e, üzerimde büyük emeği olan, küçük yaşımda elimden tutup bana güvenen sayın hocam Dr. Mehmet Yasemin'e ve her zaman yanımda olan aileme teşekkür ederim.

Başak İŞGUZAR

Haziran, 2025

ÖZET

MÜZİK EDEBİYAT İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA LUDWIG VAN BEETHOVEN KREUTZER SONAT'IN İNCELENMESİ VE ANALİZİ

Başak İşguzar

Yüksek Lisans Tezi

Müzik Anasanat Dalı

Müzik Tezli Yüksek Lisans Programı

Danışman: Prof. Dr. Çiğdem İyicil

Maltepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2025

Tarih boyunca bütün sanat dalları birbirini etkileyerek yeni bir sanat eseri ortaya çıkarmıştır. Sanatçıların farklı sanat dallarından esinlenmeleri sonucunda yaratıcı sanat eserleri üretilmiştir. Sanat dallarından biri olarak bilinen edebiyat yıllar boyunca müzikten aldığı referanslar ve bilgiler doğrultusunda yeni yaratıcı fikirler ortaya koymuştur. Klasik müzik bestecilerinin içerisinde önemli bir yere sahip olan Ludwig van Beethoven'ın sanat eserleri birçok sanatçıya ilham olmuştur. Çalışmanın içerisinde ayrıntılı bir şekilde yer verilecek olan; Beethoven'ın ikinci dönemine ait No. 9 La Majör Op.47 Kreutzer Sonat Beethoven'ın en önemli eserlerinden biridir. Eserin özgürlük, eşitlik, kardeşlik kavramlarına yaptığı vurgu edebiyat alanındaki ünlü isimlerden Tolstoy'u etkilemiştir (The Strad, 2016). Tolstoy iyi bir yazar olmasının yanı sıra müziğe de oldukça ilgi duymuştur. Beethoven'ın No. 9 La Majör Op.47 Kreutzer Sonat'ını dinledikten sonra çok etkilenmiş ve bunun üzerine Kreutzer Sonat'ı yazmıştır. Tolstoy'un eseri birçok okuru etkilemiş ve başka sanat dallarındaki yeni eserlere de kapı açmıştır (Alieva, 2018). Bu noktada Kreutzer Sonat'ı müzikal ve edebî olarak incelemek ve Beethoven'ı Tolstoy üzerinden tanımak üzerinden bu çalışma gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kreutzer Sonat. Tolstoy, Beethoven, Ludwig Van Beethoven.

ABSTRACT

REVIEW AND ANALYSIS OF LUDWIG VAN BEETHOVEN KREUTZER SONATA IN THE CONTEXT OF MUSIC-LITERATURE RELATIONSHIP

Başak İşguzar

Master Thesis

Department of Music

Music Thesis Master's Programme

Advisor: Prof. Çiğdem İyicil

Maltepe University Graduate Education Institute, 2025

Throughout history, all branches of art have influenced each other and created a new work of art. As a result of the artists' inspiration from different branches of art, creative works of art were produced. Literature, known as one of the branches of art, has revealed new creative ideas in line with the references and information it has received from music over the years. Ludwig van Beethoven's artworks, which has an important place among classical music composers, have inspired many artists. Which will be included in detail in the study; Beethoven's second period No. 9 La Major Op.47 Kreutzer Sona is one of Beethoven's most important works. The emphasis of the work on the concepts of freedom, equality and brotherhood influenced Tolstoy, one of the famous names in the field of literature (The Strad, 2016). In addition to being a good writer, Tolstoy has also been very interested in music. Beethoven's No. 9 La Major Op.47 After listening to the Kreutzer Sonata, he was very impressed and wrote the Kreutzer Sonat. Tolstoy's work impressed many readers and opened the door to new works in other branches of art (Alieva, 2018). At this point, this work was carried out by examining the Kreutzer Sonat musically and literaryly and getting to know Beethoven through Tolstoy.

Keywords: Kreutzer Sonat. Tolstoy, Beethoven, Ludwig Van Beethoven.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI	ii
ETİK İLKE VE KURALLARA UYUM BEYANI	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ	ix
KISALTMALAR.....	xv
1. GİRİŞ.....	1
1.1 Çalışmanın Problemi.....	1
1.2 Çalışmanın Önemi	1
1.3 Çalışmanın Amacı.....	2
2. LUDWIG VAN BEETHOVEN.....	4
2.1 Ludwig Van Beethoven’ın Hayatı	4
2.2 Ludwig Van Beethoven Müziği ve Besteciliği.....	5
3. LUDWIG VAN BEETHOVEN NO.9 LA MAJÖR, OP.47 KREUTZER SONAT. 8	
3.1 Bölüm Adagio Sostenuto-Presto.....	9
3.2 Bölüm Andante Con Variazioni	40

3.3	Bölüm Presto.....	61
4.	LEV TOLSTOY	84
4.1	Lev Tolstoy Hayatı	84
4.2	Lev Tolstoy’un Müzik ile İlişkisi	85
5.	LEV TOLSTOY KREUTZER SONAT	88
5.1	Lev Tolstoy Kreutzer Sonat Konusu ve Teması	88
5.2	Tolstoy’un Beethoven’ın Kreutzer Sonat’ından Esinlenmesi ve Eserini Oluşturma Süreci	89
5.3	Kreutzer Sonat’ın Toplum Üzerindeki Etkisi	91
5.4	Kreutzer Sonat’ın Diğer Sanat Dallarına Olan Etkileri	92
6.	SONUÇ ve ÖNERİLER	94
	KAYNAKÇA.....	97
	ÖZ GEÇMİŞ	101

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Adagio Sostenuto-Presto.....	9
Şekil 2. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Tema)	40
Şekil 3. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Tema) 9. ölçü.....	40
Şekil 4. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Tema) 17. ölçü.....	41
Şekil 5. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Tema) 25. ölçü.....	41
Şekil 6. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Tema) 32, 40 ve 47. ölçüler.....	42
Şekil 7. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 1) 55. ölçü.....	43
Şekil 8. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 1) 58. ölçü.....	43
Şekil 9. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 1) 63. ölçü.....	44
Şekil 10. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 1) 67. ölçü.....	44
Şekil 11. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 1) 70-73. ölçü	44
Şekil 12. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 1) 6. ölçü.....	45

Şekil 13. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 1) 67. ölçü.....	45
Şekil 14. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 2) 83. ölçü.....	46
Şekil 15. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 2) 85. ölçü.....	46
Şekil 16. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 2) 88. ölçü.....	47
Şekil 17. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 2) 91. ölçü.....	47
Şekil 18. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 2) 96. ölçü.....	48
Şekil 19. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 2) 101. ölçü.....	48
Şekil 20. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 2) 106. ölçü.....	48
Şekil 21. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 3) 109. ölçü.....	49
Şekil 22. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 3) 115. ölçü.....	49
Şekil 23. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 3) 118. ölçü.....	50
Şekil 24. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 3) 123. ölçü.....	50

Şekil 25. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 3) 128. ölçü.....	51
Şekil 26. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 3) 132. ölçü.....	51
Şekil 27. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 137. ölçü.....	52
Şekil 28. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 136-143. ölçü	52
Şekil 29. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 148. ölçü.....	53
Şekil 30. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 152. ölçü.....	53
Şekil 31. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 155. ölçü.....	54
Şekil 32. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 161. ölçü.....	54
Şekil 33. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 25 ve 27. ölçüler.....	55
Şekil 34. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 170. ölçü.....	55
Şekil 35. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 35, 37, 40 ve 43. ölçüler.....	56
Şekil 36. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 87 ve 92. ölçüler.....	57

Şekil 37. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 205. ölçü.....	58
Şekil 38. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 217. ölçü.....	59
Şekil 39. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 82, 86, 90 ve 96. ölçüler.....	60
Şekil 40. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - Final ve 8. ölçü	61
Şekil 41. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 17, 24 ve 32. ölçüler ..	62
Şekil 42. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 40 ve 47. ölçüler	63
Şekil 43. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 55 ve 62. ölçüler	63
Şekil 44. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 69. ölçü	64
Şekil 45. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 78 ve 83. ölçü.....	64
Şekil 46. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 91 ve 98. ölçüler	65
Şekil 47. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 106, 118, 120, 127 ve 140. ölçüler	66
Şekil 48. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 151. ölçü	67
Şekil 49. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 158 ve 164. ölçüler	67
Şekil 50. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 170 ve 176. ölçüler	68
Şekil 51. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto 181 ve 187. ölçüler.....	68
Şekil 52. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 193 ve 199. ölçüler	69
Şekil 53. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 205 ve 213. ölçüler	69
Şekil 54. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 219 ve 225. ölçüler	70

Şekil 55. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 231 ve 23. ölçüler	70
Şekil 56. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto 245, 251 ve 257. ölçüler	71
Şekil 57. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 262, 267, 273. ölçü	72
Şekil 58. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 279 ve 285. ölçüler	72
Şekil 59. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 291 ve 298. ölçüler	73
Şekil 60. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 291 ve 198. ölçüler	74
Şekil 61. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 305 ve 312. ölçüler	74
Şekil 62. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 319. ölçü	75
Şekil 63. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 326 ve 333. ölçüler	75
Şekil 64. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 341 ve 348. ölçüler	76
Şekil 65. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 355. ölçü	76
Şekil 66. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 363 ve 371. ölçüler	76
Şekil 67. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 379, 387 ve 394. ölçüler	77
Şekil 68. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 401, 411 ve 423. ölçüler	77
Şekil 69. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 401, 411 ve 423. ölçüler	78
Şekil 70. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 432 ve 439. ölçüler	79
Şekil 71. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 446 ve 452. ölçüler	79
Şekil 72. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 459, 465 ve 471. ölçüler	80

Şekil 73. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 459, 465 ve 471. ölçüler	80
Şekil 74. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 477 ve 483. ölçüler	81
Şekil 75. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 490. ölçü	81
Şekil 76. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 496 ve 503. ölçüler	82
Şekil 77. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 509 ve 513. ölçüler	82
Şekil 78. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 521, 527 ve 533. ölçüler	83
Şekil 79. Lev Tolstoy- ‘Waltz in F’ (Tchaikousky Research, 2024).....	86
Şekil 80. Rene-Xavier Prinet - Kreutzer Sonatı (Alieva, 2018)	96

KISALTMALAR

Beethoven : Ludwig Van Beethoven

Kreutzer Sonat : No. 9 La Majör Op.47 Kreutzer Sonat

Lev Tolstoy : Kont Lev Nikolayeviç Tolstoy

1. GİRİŞ

1.1 Çalışmanın Problemi

Yüzyıllar boyunca sanat dalları birbirleri ile etkileşim içerisinde olup toplum üzerinde çeşitli önemli etkiler bırakmışlardır. Edebiyat, müzik ve resim birbirlerini besleyen ve ilham kaynağı olan sanat dallarıdır. 19. Yüzyıla bakıldığında değişim ve dönüşüm süreci birçok alanı etkilemiştir. Sanatta ise gerek müzikte gerekse edebiyatta eserlerin yansıttığı yöntemleri ve çeşitli duyguları görebiliriz.

1800 yıllarına bakıldığında Klasik Dönem'in sonuna kadar kendini geliştirmiş ve müzik tarihinin en önemli eserlerini yaratmış olan Beethoven besteleri ile yeni bir müzik dili geliştirip Romantik Dönemin zeminini hazırlamıştır ve müzik yapmanın amacını da farklı bir yöne çekmiştir. 19. yüzyıl öncesi müzik saray sınırları içerisinde yapılırken, Beethoven sanatın halk için yapılması gerektiğinin vurgusunu yapmıştır. Romantik Dönemin başlangıcını oluşturan eserlerinden biri olan No. 9 La Majör Op.47 Kreutzer Sonat hem sanatçılar hem de halk tarafından takdir almıştır.

Genç yaşında müziğe başlayan, önce ailesi tarafından yönlendirilip daha sonra önemli isimlerle çalışmış olan Beethoven'ı diğer bestecilerden ayıran en büyük özelliği de birçok sanat dalındaki sanatçılara esin kaynağı olmuş olmasıdır. Beethoven'ın en büyük eserlerinden olan No. 9 La Majör Op.47 Kreutzer Sonat farklı ülkelerde yaşayan sanatçıları o dönemde ve ilerleyen dönemlerde de çok etkilemiştir.

1.2 Çalışmanın Önemi

Sosyal reformları destekleyen, halkın yanında halk için yaşayan ve üreten bir misyona sahip yazar Tolstoy, Beethoven'ın eseri Kreutzer Sonat'tan çok etkilenerek bir roman yazmıştır. Bu romanı yazma sürecinde Beethoven'a olan kişisel ilgisi ve duygusunun yanı sıra eserde yansıtılan ve verilmek istenen mesaj toplumu etkilemiştir. Gerek toplum için düşündükleri gerekse kaleme aldığı eserleri ile İmparator ve kilise tarafından rahatsızlık uyandırmıştır. Dönemin Rus İmparatoru ve Kilise Kreutzer Sonat'ı yasaklamış ve bu baskı çeşitli ülkelerdeki toplumların da ilgisini çekmiştir.

Ülkede yankı uyandıran bu eserin oluşma hikayesi ve sonrasında toplumda olan etkisini incelemek, sanatın birbirleri ile etkileşimi ve topluma olan yansımalarını değerlendirmek açısından çok önemlidir.

Tolstoy'un Kreutzer Sonat romanı sadece toplumu değil hem yazarları hem de resim gibi sanat dalını da etkilemiştir. Çeşitli sanat dallarına ilham veren Beethoven'ın Kreutzer Sonat'ı hem yeni bir müzik dönemini başlatmış hem de edebiyat alanında önemli isimlerinden Tolstoy'u da Kreutzer Sonat eseri ile yeni bir alanı da etkilemesi açısından önemli bir örnek oluşturmaktadır.

1.3 Çalışmanın Amacı

Çalışmada odaklanılan ve anlatılmak istenen nokta Beethoven'ın bestelediği Kreutzer Sonatı'nın döneminin kalıplarını kırması, topluma ve sanat dallarına etkileri anlatılacaktır. Kreutzer Sonat müzikal ve teknik açıdan incelenecek ve çeşitli alanların birbirleri ile etkileşimlerinin topluma olan yararı da dönemin ünlü isimlerinden Tolstoy üzerinden değerlendirilecektir.

Çalışmanın ilk bölümünde Beethoven'ın kişisel hayatına ve müziğe atılma dönemi aktarılmıştır. Başarılarına ve eserlerine ayrıntılı bir şekilde yer verilecektir. Beethoven'ı dinlemeden önce tanımak için Beethoven'ın topluma olan bakış açısının eserlerine yansıdığını ve birçok kişiye örnek olduğu açıklanmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde ise Beethoven'ın eseri No. 9 La Majör Op.47 Kreutzer Sonat'ın bölümleri teknik ve müzikal açıdan incelenmiştir. Bu noktada Adagio Sostenuto-Presto, Andante Con Variazioni ve Presto bölümleri üzerinden ayrıntılı bir çalışma gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın üçüncü bölümünde ise Tolstoy'un hayatından ve yazar olarak öneminden bahsedilmiştir. Topluma olan bakış açısı açıklanmış, müziğe olan ilgisi ve yetenekleri belirtilmiştir. Bu noktada Tolstoy ve Beethoven'ın kesişimsel düşüncelerine de yer verilmiştir.

Çalışmanın dördüncü bölümünde ise Tolstoy'un Beethoven'ın bestesinden etkilenme sürecini ve sonrasında yazdığı Kreutzer Sonat romanı incelenmiştir. Romanın toplum

zerindeki etkileri aktararak müzik ve edebiyatın toplum üzerindeki etkisi ve önemi vurgulanmıştır.

2. LUDWIG VAN BEETHOVEN

2.1 Ludwig Van Beethoven'ın Hayatı

Aydınlanma çağı bütün sanat dallarını olduğu gibi müziği de derinden etkilemiştir. Klasik dönem birçok kaynakta Bach'ın öldüğü 1750'lerde başlatılıp, Beethoven'ın öldüğü 1827'de sona erdirilmiştir. Fransız Devrimi, Sanayi Devrimi ve Amerikan Bağımsızlık bildirgesiyle birlikte doğan orta sınıfın müzikteki yansımaları da açıkça görülmektedir (Göttsche, 2013). Klasik dönem müziği Barok dönemin aksine aşırı süslemelerden kaçınmış olup yalın, dengeli ve sağlam bir yapıya sahiptir. Çalgı müziği klasik dönemle birlikte vokal müziğin önüne geçmiş, senfoni orkestraları, oda müziği toplulukları ve piyano eserlerinin gelişimi ile öne çıkmıştır. Sonat ve kuartet formları ile topluluklara yeni yapıtlar sunulmuştur (Yağlıbasan, t.y.).

Klasik dönemin en büyük temsilcilerinden, aynı zamanda doğa tutkunu olan Ludwig van Beethoven Klasik dönemi Romantik döneme bağlayan önemli bir köprü olarak kabul edilmiştir (The Magger, 2020). Haydn ve Mozart'ın klasik geleneklerini, edebiyat dünyasındaki önemli yazarlardan Goethe ve Friedrich von Schiller'in eserlerindeki hümanizm ve milliyetçiliği, Kant'ın ahlaki kurallarını ve Fransız Devrimi'nin ideallerini de alarak eserlerine yansıtmıştır. Müziğin temsilcilerinden olan Carl Philipp Emanuel Bach'ın sonatları ve öğretileriyle büyümüştür. (Tchaikousky Research, 2024).

16 Aralık 1770'te Almanya'nın Bonn kentinde dünyaya gelen Beethoven ilk müzik derslerine babası Johann van Beethoven ile başlamıştır. Çocukluğu uzun yıllar piyano başında geçerken ilk konserini sekiz yaşında piyano, keman ve org çalarak vermiştir. Saray orgcusu Christian Gottlob Neefe ile müzik kuramı ve kompozisyon üzerine çalışmış, on iki yaşında Ernst Christoph Dressler'in bir marşı üzerine piyano varyasyonları yazıp ilk bestesini yayınlamıştır (Biography, 2024). Ardından on üç yaşında orgçuluk yapmaya başlamış ve daha sonra sarayın tiyatro orkestrasında viyola çalmıştır. Ardından Neefe, Beethoven'ı Mozart ile çalışabilmesi için Viyana'ya göndermiştir fakat bu süreçte annesinin rahatsızlanması üzerine Bonn'a tekrar dönmek zorunda kalmıştır (Royal Ballet ve Opera, t.y.). Beethoven Kontes Helene von Breuning

ile tanışıp soylu ve kültürlü bir çevreye kendini tanıttıktan sonra Viyana'ya Bonn'dan harika genç piyanist ve doğaçlama ustası ünü ile yerleşip Haydn ile çok ciddi bir çalışma sürecine girmiştir. Haydn ile piyano, Antonio Salieri ile vokal kompozisyonu ve Johann Albrechtsberger ile kontrpuan çalışmıştır (Biography, 2024). 1794'ten sonra ardı ardına devrimci nitelikte olmasa da yenilik sayılacak özellikler taşıyan besteler yapmıştır. 1800 yılında Viyana'daki Burgtheater'da Birinci Senfonisi'nin prömiyerini yapmıştır ve Viyana'nın en büyük piyano virtüözü ününü kazanmıştır Beethoven'ın besteleri ve çalış tarzı onun şiirsel kimliği ve doğaya olan tutkusu halkın dikkatini çekmiş ve büyük hayranlık uyandırmıştır (Cartwright, 2023).

Beethoven 1795'ten itibaren duyma güçlüğü yaşamaya başlamıştır. Nedeni tam anlaşılamamakla birlikte aşırı kan basıncı, çiçek hastalığı veya tifonun bir sonucu olabileceği düşünülmüştür. Sağırılığının ilk belirtileri sırasında '1. Senfonisi'ni, piyano için ikili konçertosunu, 'Pathehique Sonat'a kadar olan piyano sonatlarını ve Yaylı çalgılar için op.18 kuartetlerini yazmıştır. 1817'de sarılık, karaciğer sirozu gibi hastalıkları ağırlaşmış ve durgun bir döneme girmiştir. 24 Mart 1827'de komaya girmiş ve 26 Mart 1827'de geride devrim nitelikte çok büyük eserler bırakarak hayata veda etmiştir (Cartwright, 2023).

2.2 Ludwig Van Beethoven Müziği ve Besteciliği

1800'lü yıllardan itibaren günümüze gelene kadar özellikle Haydn ile Viyana'nın bestecilik, çalgıcılık ve müzik toplulukları için kültürel ve gelişimsel olarak büyük bir önemi vardır. Daha sonrasında Viyana'daki müziğe yön vermiş ve araştırmalarıyla gelişim sağlamış olan başka bir besteci de Wolfgang Amadeus Mozart olmuştur (Lvbeethoven, t.y.). Beethoven ise Haydn ve Mozart'ın müziklerine hayranlıkla büyüyüp, örnek alıp ardından müzikal çalışmalarına Viyana'da devam etmiştir ve birçok önemli, yenilikçi bestesini de Viyana'da yapmıştır. Viyana müziği stillerini ve geleneklerini içselleştirip, ilk eserlerinde Haydn ve Mozart'ı yansıtısa da hayatı boyunca devrim nitelikte besteler yapmıştır. Beethoven'ın kendine özgü ve önceki bestecilerden çok daha farklı bir müzik yazma stili vardır. Yürüyüşlerinde müzikle ilgili fikirlerini defterlerine kaba taslak aldığı sayfalarca notlar vardır ve bunları biriktirip yeni eserler yaratarak, ardından basılıp yayımlanan tüm eserlerini de titizlikle kontrol ederek yaşamış bir

bestecidir. Çoğu notunu yalnızca bir melodi dizisi ve bir bastan oluşturup daha sonraki eserleri için potansiyel bir malzeme kaynağı olarak kullanmıştır (Lvbeethoven, t.y.).

Beethoven sanatın halka ait olduğunu, en üstten en alt tabakaya kadar herkesin müziği hissetmesi gerektiğini savunan bir besteci idi ve bu görüşleri nedeniyle 18. Yüzyılın sonunda müzik artık sarayın olmaktan çıkmış, halkın olmaya başlamıştır. Müziğin herhangi bir metin yardımı olmadan da anlatım gücünün ne kadar kuvvetli olabileceğini kanıtlamıştır. O dönemde duyulmayan dramatik ifade ve yoğunluğu “Pathetique” olarak bilinen Do minör Piyano Sonatı ile kendine özgü müzik dilini ortaya koyduğu ilk eserdir (ENO, t.y.). Sonat, senfoni, konçerto ve oda müziği formlarını geliştirirken, Dokuzuncu Senfoni’de vokal ve enstrümantal müziği birleştirmiştir. Doğaya olan sevgisi üzerine Fa majör “Pastoral” Senfoni’yi bestelemiştir, bu eser daha sonra romantik dönem bestecilerinden Hector Berlioz ve Franz Liszt’in senfonik eserlerini etkilemiştir (Southern Illinois University, t.y.). 19. Yüzyılda yazdığı Mi bemol majör 5 numaralı Piyano Konçertosu ile de virtüöz konser piyanisti kavramını yaratmıştır. Beethoven’ın tek operası Fidelio’dur ve ana teması da dönemin yapısından uzak olan özgürlük ve eşitliktir. (Yağbasan, t.y.). Üçüncü senfonisi ile de senfonik formu geliştirip, üflemeli çalgıları öne çıkartıp yeni bir ifade derinliği getirmiştir. Beethoven’ın eserlerinin merkezinde ani piyano ve forteler, patlamalar, arpejler ve bolca efektler vardır, bu da enstrümantal müziği vokal müzikten bağımsız kılmıştır. Bu müzikal özellikleri bize aynı zamanda Mannheim bestecilerinden de etkilendiğini göstermiştir. Fransız Devrimi marşının esintileri ritim olarak senfonilerinin çoğunda mevcuttur (Britannica, t.y.).

Üretkenliği ve yaratıcılığının sınırı olmayan Beethoven’ın bestecilik dönemleri fiziksel ve ruhsal durumundan etkilenerek müzikalite, form ve armoni olarak birbirinden farklı üç dönemde incelenebilir. Hayatı boyunca ve ölümünün ardından senfoniler, konçertolar, yaylı çalgılar dörtlüleri, piyano sonatları ve bir opera olarak 722 eseri yayımlanmıştır. Hayatının son 25 yılında bestelediği eserlerin, ilk 30 yılında bestelediklerinden devrim yaratacak kadar farklı olduğu gözlemlenmiştir (The Magger, 2020).

1801’e kadar olan kısım, besteciliğindeki birinci dönemine ait olan piyano sonatları, oda müziği eserleri ve senfonilerinde Haydn ve Mozart etkileriyle birlikte Klasik Dönem müzik yapısına özellikle form açısından sadık kaldığı 1. Ve 3. Senfonilerinde görülen

dönemdir. Bu dönemi halk tarafından tanındığı, öğrenme, gelişim ve arayışla geçen bir dönem olarak nitelendirebiliriz. 1801'den 1804'e kadar olan kısım ise Beethoven'ın eserlerine ve yenilikler getirdiği ikinci dönemine aittir. Bu süreçte sağlığıyla ilgili sorunlar yaşamış ve duyma yetisini kaybetmiştir. Kendi içselliğiyle dış dünya arasında yaşadığı çelişkiler eserlerinin armonik, melodik ve form yapısında görülmektedir. Bu dönemde Kreutzer Sonat, Ay ışığı piyano sonatı, Fidelio operası, fark yaratan 4., 5., 6., 7. Ve 8. Senfonileri, Appassionata Sonatı ve Pathetique Sonatı gibi önemli eserler yaratmıştır (Britannica, t.y.). 1814 ile 1827 arası ise Beethoven'ın piyanoyu tekrardan daha fazla öne çıkardığı, vokal ve enstrümanları birleştirdiği, dışavurumculuğun, duygusal, derin yoğunluğun öne çıktığı ve duyma yetisini büyük bir ölçüde kaybettiği üçüncü dönemidir. Bestelemiş olduğu 9. Senfoni, Missa Solemnis, beş piyano sonatı ve 4 yaylı kuarteti ile artık tamamen yenilikçi bir form ve müzik yapısını benimsemiştir (Nevres, 2015; Nevres, 2016). Beethoven'ın son dönemindeki farklılaşma ve yenilikçi yapısı Klasik Dönemden Romantik Döneme geçişi sağlamıştır.

Beethoven'ın yaratıcı yapısı ve eserlerindeki zenginlik 19. Yy. müziği üzerinde büyük bir etki bırakmıştır. Brahms, Mendelssohn, Schumann, Berlioz ve Bruckner gibi önemli bestecilere büyük bir esin kaynağı olmuştur (Buenzod, 1945). Beethoven'a özgü besteleme tekniklerini eserlerine yansıtmışlardır.

Beethoven'ın yapıtları dönemsel bir şekilde bakıldığında, Klasik Dönem'in sonuna denk gelmektedir. Miras aldığı stili üstün yeteneği sayesinde geliştirerek, Romantik Dönem'in temellerini oluşturmuştur. Ancak Beethoven, romantik veya klasik değildir. Beethoven yüzyıllar arasında geçiş yapan beste yazarı olarak bilinmektedir (Boran ve Şenürkmez, 2015).

3. LUDWIG VAN BEETHOVEN NO.9 LA MAJÖR, OP.47

KREUTZER SONAT

Beethoven'ın ikinci dönemine ait olan 1803'te keman ve piyano için yazdığı No. 9 La Majör Op.47 Kreutzer Sonat teknik ve müzikal olarak hayatı boyunca bestelediği en iddialı eserlerinden birisidir. Adagio sostenuto- Presto – Adagio, Andante con variazioni, Presto olarak üç bölümden oluşur (The Strad, 2016). Bu sonat, uzunluğu, teknik zorluğu, dramatik yapısı ve senfonik karakteri ile dikkat çekmiştir. Beethoven not defterine bu sonatı için “Sonata per il Pianoforte ed uno violino obbligato in uno stile molto concertante come d'un concerto” (Piyano ve keman için, konçertoya benzer bir tarzda sonat.) yazmıştır (Bärenreiter, 2020). Beethoven, dönemin siyasi çalkalanmalarından, kültürel değişiminden ve Napolyon Savaşları'ndan oldukça etkilenmiştir Bu nedenle eserlerinde de özgürlük, eşitlik, kardeşlik temalarını hissettirmiştir (Yağıbasan, t.y.). Kreutzer Sonat, dramatik ve duygusal yapısıyla dönemin toplumsal gerilimlerini ve huzursuz ruhunu yansıtır. Sonatın yoğunluğu ve gücü, devrimci ruhun sanatsal bir yansıması olarak görülebilir. Beethoven Kreutzer Sonat ile dönemin keman ve piyano için yazılan sonatlarındaki denge ve kemanın piyanoyu tamamlaması gibi geleneklerine meydan okumuştur. Beethoven her iki enstrümanı da eşit öne çıkartarak form, armoni, uyum, denge ve dinamik olarak sonat kavramına büyük bir yenilik getirmiştir. Eser, içinde bulunan yoğunluk ve drama sayesinde Klasik dönem sonatlarından ayrılmıştır. Sonatın başlangıcından itibaren hızlı tempo değişimleri, nüanslar, zorlu pasajlar, çalkantılı bir ruh, lirik ve tutkulu bir havayı desteklemiştir (Setsu, 2021).

Sonat ilk olarak Polonya doğumlu kemancı George Bridgetower'a (11 Ekim 1778 - 29 Şubat 1860) ithaf edilmişti. Eser Bridgetower ile 24 Mayıs 1803'te sabah saat sekizde Augarten Tiyatrosu'nda ilk olarak seslendirmiştir (Classical Connect, 2005). Beethoven'ın Bonn'daki evinde Kreutzer Sonat'ın el yazması notasındaki hitap kısmında “Sonata mulattica composta per il Mulatto Brischdauer gran Pazzo e compositore mulattico” (Büyük soytarı, çılgın ve melez besteci Bridgetower için yazılmıştır) yazmaktadır (Foundation for the Revival of Classical Culture, 2020). Fakat bilinmeyen sebeplerden ötürü Beethoven, eseri dönemin büyük Fransız kemancısı Rodolphe

Kreutzer'e (15 Kasım 1766- 6 Ocak 1831) ithaf etmiştir. Ancak Kreutzer bu eseri aşırı derecede anlaşılmaz bulduğu için hiçbir zaman çalmayı kabul etmemiştir (Lvbeethoven, t.y.). Beethoven Kreutzer Sonat ile dönemin bütün kalıplarını kırmış, sınırları aşmış ve romantik döneme büyük bir köprü kurmaya başlamıştır.

3.1 Bölüm Adagio Sostenuto-Presto

Açılış

Adagio sostenuto.

Adagio sostenuto.

9.

f *p* *fp* *cresc.*

A_{maj}: I IV ii V₃ 1 7 I₃ ii V₅ I⁴⁻³ I C_{maj}: IV ii₃ (V)₃/V

A_{min}: (V) i₁ 3 V⁴⁻³ bVI

D⁷/G G⁷ C A⁷/C B⁷ E⁷ E^{b6} F D⁷/F# G C^{#07}/G D⁷/F# F^{#07}

cresc. *sf* *cresc.* *sf* *cresc.* *sf* *p* *cresc.* *sf* *p*

(V⁷) V⁷ I⁴⁻³ vi₃ [R]C_{maj}: IV^{#9-10} (V⁷) V

[R]A_{min}: i₃ (V⁷)⁴⁻³ V⁴⁻³ b6 bVI^{#9-10} [↑1]G_{maj}: I (vii⁰⁷) V₃ vii⁰⁷

YARIM KADANS

Şekil 1. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

G C#⁰⁷/_G D/_{F#} F#⁰⁷ G- C#⁰⁷/_G D-/_F A⁷/_{C#} D- A⁷/_{C#} D-A⁷/_{C#} D-A⁷/_{C#}

I (vii⁰⁷) V₃ vii⁰⁷ i
D_{min}: iv vii⁰⁷ i V⁷ i V⁷ i V⁷ i

TONIK

Serim: Ana Tema

D- A^{b9} D- A^{b9} D- A^{b9} D- A^{*} D- D-/_F E A-

cresc. decresc. pp *Presto.* *sf*

i V^{b9} i V^{b9} i V^{b9} i V^{*} i
KADANS [↑1] A_{min}: iv₃ V i

E A- G G C¹ D- D-/_F E A-

cresc. rallent. sf *a tempo* *p*

V i bVII bIII iv₃ V i
(vi V)

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

31 E A- G G C *a tempo*

cresc. *rallent.* *sf* *ff*

cresc. *rallent.* *sf* *ff*

V i $\flat$ VII $\flat$ III

(vi V)

kromatik olarak yükselen bir melodi
çizgisi

37 F⁷/A B $\flat$ E $\flat$ -B $\flat$ G⁰⁷/B $\flat$ G⁰⁷/B A-/C D-/F

cresc. *p* *cresc.* *sf* *sf* *sf*

(V⁷) $\flat$ II $\leftarrow$ (iv) (vii⁰⁷) vii⁰⁷ i iv

3 3 3 3 3

Kromatik yükselen bas

Serim: Geçiş teması

43 A-/E E⁷ A- A- A-

p *p*

cad $\sharp$ V⁷ i i

Tam Oktavik
Kadans

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

Chord progression and Roman numerals for the first system (measures 49-54):

- Measure 49: E
- Measure 50: E
- Measure 51: E/B
- Measure 52: A-

Chord progression and Roman numerals for the second system (measures 55-60):

- Measure 55: A-
- Measure 56: E
- Measure 57: E
- Measure 58: E/B

Chord progression and Roman numerals for the third system (measures 61-66):

- Measure 61: A-
- Measure 62: F/A
- Measure 63: G⁷/B
- Measure 64: C
- Measure 65: A⁷/C⁺

Chord progression and Roman numerals for the fourth system (measures 67-72):

- Measure 67: i
- Measure 68: bVI₃
- Measure 69: bVII₃
- Measure 70: bIII
- Measure 71: (V⁷)₃

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

67 D- B⁷/D[#] E- B⁷/F[#] E-/G A-

iv V⁷₃ i V⁷₅ i iv

[↑1] E_{min}: b_{vii}

72 A- A^{#07} B B⁷/C B⁷ E- A^{#07}

iv (vii⁰⁷) V V⁷_{b2} i (vii⁰⁷)

77 B B⁷/C B⁷ E- A^{#07} B⁷ F^{#7} B F^{#7}

V V⁷_{b2} i (vii⁰⁷) V (V⁷) V (V⁷)

ff *m.d. sf* *simile sf*

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

B F#7 B F#7 B B

V (V7) V (V7) V V

Serim: Yardımcı Tema 1

Tonik pedalı

B " E F#7 E/G# A6 F#7 E F#7 E/G# A6 F#7 E F#7 E/G# A6

V [P]Emaj: I ii7 I3 IV6 ii7 I ii7(4-3) I3 IV6 ii7 I ii7(4-3) I3 IV6

ii7 geçiş akorları

Tonik Pedalı
Supertonik üstü pedal (F#).

F#7/A# Bsus4 C7b5 B " A/C# B7/D# E- F#7 E/G A-6 F#7 E- F#7 E/G A-6 F#7

(V7) Vsus4 (Fre+6) V Emin: IV V7 i ii7 i3 iv6 ii7 ii7(4-3) i3 iv6 ii7

YARIM KADANS

Kromatik çapraz değişim.

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

1 E- D⁷/F[♯] D G D⁷ G E- B

Adagio. Tempo I.

cresc. p p f p

Adagio. Tempo I.

cresc. p p f p

i

Gmaj: vi V⁷₃ V I V⁷ I vi

YARIM KADANS Emin: i V

E- B⁷ E- B⁷ E-

122

i V⁷ i V⁷ i

Tonik Pedalı

B⁷ E- F[♯]7 E⁷/G[♯] A- E-

127

V⁷ i ii^ø7 (V⁷) iv i

Dizisel ilerleyen bass.

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

Tonik pedalı.

133 F#^ø7 E^b9/G#

ii^ø7 (V^b9)₃

ÇevrimV^b9 akoru veya vii^ø7 akoru ile tonik pedalı

134 E^b9/G# A- Armonisiz

V^b9)₃ iv₃ 1 Armonisiz

Serim: Yardımcı Tema 3

143 B E- E-

V i TAM OTANTİK KADANS i

[↓1] Cmaj: iii

İnci 5li geçişi

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

149 A⁷ D- G⁷ C A⁷/C E⁷/B B B₇/D[#]

pizz. *tr* *arco*

f *sf*

4-3 (V⁷) ii V⁷ I *vi*⁹⁻⁸₃ [↑1] E_{min}: *iv*⁹⁻⁸₃ cad₄ V₁ V₅

İnci Siler

150 E- E-

sf *sf* *sf* *sf*

i YARIMÜK KADANS i

C_{maj}: iii

161 A⁷ D- G⁷ C A⁶ B E-

tr *sf*

4-3 (V⁷) ii V⁷ I [↑1] E_{min}: *b*VI *iv*⁶₂₋₁ V i

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

167 $B^7_{sus4}/F\sharp$ B^7 B^7/A $E-/G$ $A-/C$ $E-/B$ B/A $E-/G$ F

sf *cresc.* *sf* *cresc.* *ff*

V^7_5 3 1 7 i_3 iv^9-8_3 cad^6_4 V_7 i_3

DECEPTIVE KADANS DECEPTIVE KADANS

173 $A-/C$ $E-/B$ $E-$ B $B/F\sharp$ $E-$ B^7

iv_3 i_5 1 V_1 5 i V^7

TAM OTAKTI KADANS

179 B^7 $E-$ B^7 $E-$ B^7

V^7 i V^7 i V^7

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

208

G- D⁷/A G- B^b₇/F E^b

cresc. *cresc.* *f* *sf*

i V⁷₅ i V⁷₅ I

E^b_{maj}: iii

Derecesel inici bas

211

E^b E^b A⁷/C[#] D-

sf *sf* *sf* *sf*

I I C^{min}: ii⁴—(3)
i⁴—(3)

D^{min}: bII V⁷₃

İnici 5li hareketleri

İkinci sekans, daha küçük bir sekans da barındırır.

217

G⁷/B C- F⁷/A B^b- B^b₇/F E^b₇/G A^b

tr *tr*

V⁷₃ B^b_{min}: ii⁴—(3)
i⁴—(3) V⁷₃ A^b_{maj}: ii⁴—(3)
i⁴—(3) V⁷₃ I

Destekleyici bir inici 5li hareketler

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

Paralel kırık 3lüler

Db^Δ₇/F G^o C⁷/E F- Db/B C¹¹

(229)

IV^Δ₃ ii^o V⁷₃ i (Ger⁺⁶)₆ V

F^{min}: bVI^Δ₃ Yarımlı Kadans

İnci 5li hareket

C⁷ F- F- F⁷

V⁷ i i (V⁷)

Bb- Bb- B^b7 Eb¹¹

iv iv (V⁷) bVII (V)

21

Eb Eb7 Ab Db/F Db Bb-6
 239
 bVII V bVII7 V7) bIII bVI₃ 1 iv⁶
 G° C7 C7 F- F- F-(Ab Bb- Bb-/Db Eb
 244
 ii° V7 V7 i i i₃ iv iv₃ bVII V
 (ii ii₃
 Eb/G Ab Ab/C Ab Db G° C
 249
 bVII bIII bIII₃ 1 bVI ii° V
 V)₃

İnci 5li geçişleri

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

İnici paralel 6lı akorlar

İnici 5li akorlar

MÜKEMMEL KADANS

MK

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

Keman oktav veya paralel 3lü çalıyor.

278

C F- A^b/C G⁷/B F-/A^b G B⁰⁷/F G⁷/D C- G/B C-

V i

C^{min}: iv ^bVI₃ V⁷₃ iv₃ V vii⁰⁷₅ V⁷_{b6-5} i V₃ i₁

Keman basa paralel 8liler veya 3lüler çalıyor.

279

G C- G C- E^b/G D⁷/F[#] C-/E^b D F^{#07}/C

V i V i

G^{min}: iv ^bVI₃ V⁷₃ iv₃ V vii⁰⁷₅

280

D⁷/A G- D/F[#] G- D G- A⁷ A⁷/E

V⁷_{b6-5} i V₃ i V i D^{min}: iv V⁷₁ 5

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

¹D- A D- E⁷ E⁷/_B A-¹ E
 290 *sf* *sf* *sf* *sf* *ff*
 i V i
 A_{min}: iv V⁷₁ 5 i V

A- E E/_B A- A-/_E D- D-/_A E¹ F⁷/_E
 296 *ff* *ff* *p*
 i V₁ 5 i iv₁ 5 V (Ger⁺⁶)
 YK
 Basta dominant pedali.

E F⁷/_E E F^{#o7}/_E E⁷
 302 *cresc.* *cresc.*
 V (Ger⁺⁶) V (vii^{o7}) V⁷
 V
 Dominantta bas pedali.

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

307 A⁻/E E⁷ E⁷

ritard. *ff* *ritard.* *decresc.* *pp*

cad⁶₄ V⁷ V V⁷

Dominanta bas pedali.

313 E⁷ A E⁷/A A⁷ D⁻/A A^{b9}

a tempo *cresc.* *f*

a tempo *cresc.* *f*

V⁷ I V⁷ cad⁶₄ V^{b9}

Dmin: V (V⁷) V cad⁶₄ V^{b9}

Bas pedali yeni tonun dominantında.

Serginin Tekrarı

320 A^{b9} A⁷ G- G- G⁻/B^b A D-

ritard. *decresc.* *pp* *a tempo* *pp* *p*

ritard. *decresc.* *pp* *a tempo* *pp* *p*

V^{b9} V⁷ iv iv₁ 3 V i

Bas pedali dominant

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

A D- C F ¹¹ G- ^{*}D/F# G- D/F# Eb/G D/F#

829 *cresc.* *rallent.* *p* *a tempo* *pp*

V i bVII bIII iv (V₃) iv (V₃) iv^N (V₃)

(vi V)

Napoli 6lisi

Eb/G C⁷ F C⁷ F C⁷ F C⁷ F A⁷ D- ^ID-/F E A- E A-

839 *cresc.* *sf* *sf* *sf* *cresc.*

iv^N (V⁷) bIII (V⁷) bIII (V⁷) bIII (V⁷) bIII V⁷ I

Amin: iv₁ 3 V i V i

A- G C G ^IC ^IA D- E⁷

849 *rall.* *a tempo* *f* *sf*

i bVII bIII bVII bIII (V) iv V⁷

(vi V)

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

E⁷ F¹¹ D⁷/F A⁷/E E⁷ A-¹
 361 *sf* *sf* *p*
 V⁷ bVI iv₃ cad₄ V⁷ i
 MK

A- E E
 368
 i V V
 / / / / / /

E E_B A- A-
 373
 V₁ 5 i i

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

E E E/B A-
 378
 V V₁ 5 i
 F/A G⁷/B C A⁷/C[#]
 388
 bVI₃ C^{maj}: IV₃ V⁷₃ I (V⁷)₃
 2li çıkıcılar ikinci dominantlar ile.
 D- B⁷/D[#] E- C⁷/E F D⁷/F[#] G E/G[#] A- E/B
 388
 ii (V⁷)₃ iii (V⁷)₃ IV (V⁷)₃ V (V⁷)₃ vi i
 A^{min}:₃ V⁷ V₅

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

A-/C B⁷/D⁺ E E⁷/F E⁷ A- D⁷₀⁷

398 *sf* *sf* *ff*

i₃ (V⁷)₃ V V⁷_{b2} i (vii⁰₇)

E E⁷/F E⁷ A- D⁷₀⁷ E A-

399 *sf* *ff* *sf*

V V⁷_{b2} i (vii⁰₇) V i^{#4-5}

403 E A- E A- E A- E

sf *sf* *sf* *sf* *sf*

V i^{#4-5} V i^{#4-5} V i^{#4-5} V

#4 önceki fonksiyon 5'in leading tonu

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

439 C G⁷ C ¹¹ E A-

I V⁷ I A_{min}: bIII V i

E⁷ A- ¹¹ E⁷ A- E⁷

V⁷ i V⁷ i V⁷

Tonik pedalı

A- B^{ø7} A⁷/_{C#} D- A-

i ii^{ø7} (V⁷) iv i

Derecesel bas hareketleri

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

454 B^ø7 A^b9/C[#]

ii^ø7 (V^b9)₃

sf

459 A^b9/C[#] D- Armoniyok

V^b9)₃ iv₃ 1

sf

464 E A- A-

V i MK i F^{maj}: iii

sf pizz.

İncei 5li

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

D⁷ G- C⁷ F ¹¹ D-⁷/F A-⁷/E E E/B ¹
 (470) *arco*
 (V⁷⁴⁻³) ii V⁷ I I^{Δ7-6}
 A^{min}: ⁹3iv⁷⁸ cad⁶₄ V V₅
¹ A- ¹ A- ¹
 (477) *sf* *sf* *sf*
 i F^{maj}: iii i
 D⁷ G- C⁷ F ¹¹ D-⁶ E A- ¹
 (482) *tr*
 (V⁷⁴⁻³) ii V⁷ A^{min}: ^bVI ¹
 iv⁶₂—1 V i

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

$E7^{sus4}/B$ $E7$ $E7/D$ $A-/C$ $D-/F$ $A-/E$ $E7$ $E7/D$

488 *peso.* *cresc.*

V_5^7 1 7 i_3 iv_3^9-8 cad_4^6 V_1^7 7

Coda

$A-/C$ $D-/F$ $A-/E$ $A-$ E E/B $A-$

493 *ff*

i iv_3^9-8 i_5 1 V_1 5 i

MK

$A-$ E $A-$ E

495

i V i V

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

Basla paralel derecesel hareketler.

Part I
Initiating Unit

515

E_b/B_b E_b/G B_b B_b/F $C\sharp^{O7}$ $C\sharp^{O7}/E$ B_b/F E_b/G

decresc.

decresc.

IV $\sharp 4-5$ 3 I^Δ $7-1$ 5 $(ct^{O7} \Delta 7-1)$ 5 I^Δ $7-1$ 5 IV $\sharp 4-5$ 3

I

derecesel bas hareketleri

36

Paralel 6lılar başla derecesel hareket

525. ölçüye kadar yarım ses aşağıdan başlıyor.

Tonik pedali

Pedal noktası
medyan⇒dominant altı
(D).

I

Derecesel inici bas.

Amin: #4-5

Bu ana temada piyano ve keman unison

Pedal noktası dominant altına geçiş

E7 D-/F E7 D-/F E7 D-/F E7

V7 iv 3 V7 iv 3 V7 iv 3 V7

V

E

V V V

Armoni yok

Dominant pedalında çıkıcı seslerle uZayan V fonksiyonu

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

Armoni yok

543

$\dot{D}-$ $\dot{E}$ $A^{-7/C}$ E^7/B $A- A^{-7/E}$ E $A^{-7/E} E/D A^{-7/C}$

iv V i_3 V^7_5 i_1 5 V $cad^{\sharp}_4$ V_7 i_3

Ortasında çizgi olan akorlar köksüz

550

E^7/B $A^{-7/C}$ E^{7no3}/B $A-$ E^7 E^7/D $A^{-7/C}$ $A^{-7/G}$ $D^{-7/F}$ E $A-$

V^7_3 i_3 V^{7no3}_5 i_1 5 V^7_1 7 i_3 1 7 iv_3 V i

MK

561

$A-$ $A-$ $A-$

i i i

decresc.

decresc.

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

A- A- 1

569 Adagio. Adagio.

575 Adagio. Adagio. Tempo I.

586 A- E E7 A- E A- E E7

593 A- A- E7 A- 1

i i

F B $\flat$ A $\ast$ D- D-/F A- E E7 A- E

Adagio. Adagio. Tempo I.

bVI [1] Amin: i V V7 i V

[1] Dmin: bIII bVI V $\ast$ i 3 v

i V V7 i i V V7

i V7 i

Şekil 1 (devam). Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Adagio Sostenuto-Presto

3.2 Bölüm Andante Con Variazioni

TEMA

Şekil 2. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Tema)

Bu bölüm Fa Majör tonunda yazılmıştır ve “tema ve varyasyon” formundadır. Giriş teması, klasik yuvarlak ikili form (A-B-A) özelliği taşır. İlk olarak piyanoda sekiz ölçümlük bir cümle çalınır.

Şekil 3. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Tema) 9. ölçü

Ardından keman aynı cümleyi tekrar eder. Böylece temanın A kısmı, yazılı bir tekrar şeklinde sunulmuş olur. Bu A bölümü, Fa Majör ile başlayıp biter.

Şekil 4. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Tema) 17. ölçü

B bölümü 17. ölçüde başlar ve piyanoda Fa Majör'den Do Majör'e modülü edilerek sunulur.

Şekil 5. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Tema) 25. ölçü

Bu da temanın bu kısmını tonal olarak açık kılar. 28. ölçüde, A bölümü yeniden Fa Majör tonunda piyanoda ve bu kez kemanla üst oktavdan birlikte çalınır.

32

40

47

Şekil 6. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Tema) 32, 40 ve 47. ölçüler

36-54. ölçüler arasında B ve A bölümleri tekrar edilir.

VARYASYON 1

Şekil 7. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 1) 55. ölçü

İlk varyasyon tamamen piyanonun ritmik çeşitliliğine odaklanır. Keman burada oldukça geri planda kalır ve temel olarak armoniye destekler. Sadece sekizlik ve onaltılık üçlemelerle hafif bir eşlik görevi üstlenir.

Varyasyonun başında, temanın ilk iki ölçüsü doğrudan alıntılanır. Sol el Fa Majör'ü sabitlerken, yeni varyasyonun ritmik karakteri oluşturulur. 57. ölçüden itibaren, temadaki her nota üçlemeli onaltılılarla uzatılmış ve oktav sıçramalarıyla süslenmiştir.

Şekil 8. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 1) 58. ölçü

Piyanodaki ritmik materyal oldukça çeşitlidir: onaltılık üçlemeler, sekizlikler, dördlük notalar, noktalı onaltılıklar ve otuzikilikler kullanılmıştır. Bu çeşitlilik, kemanla arasındaki kontrastı güçlendirir ve piyanoyu öne çıkarır. Zaten temanın işlenmesi yalnızca piyanoda yapılmıştır.

Şekil 9. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 1) 63. ölçü

63. ölçüde başlayan B bölümü, piyanoda orijinal temadaki melodik çizgiyi her üçlemeli grubun ilk notasına yerleştirerek konturu korur.

Şekil 10. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 1) 67. ölçü

Şekil 11. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 1) 70-73. ölçü

70-73. ölçülerde melodik yapı daha da soyutlaşır, notalar oktav sıçramalarıyla sunulur.

75

Şekil 12. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 1) 6. ölçü

6. ölçüde A bölümü tekrar eder, ancak üçlemeler bu kez çift sesli şekilde yazılmıştır (örneğin E yerine E ve B birlikte duyurulur).

Bu en çok 76. ölçünün ilk iki vuruşunda belirgindir.

79

Şekil 13. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 1) 67. ölçü

Bu varyasyondaki ilk A bölümü kesinlikle çift duraksız oktavlara sahiptir. Bunun dışında, ritmik varyasyon ve süs trilleri ilk A bölümüyle aynıdır.

VARYASYON 2

Şekil 14. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 2) 83. ölçü

82. ölçüde, orijinal temadaki f notasının öncesine c notasından gelen bir sıçrama eklenir. Bu, melodiyi senkoplu hale getirir. Ardından gelen iniş çıkışlar otuzikiliklerle doldurulur.

Şekil 15. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 2) 85. ölçü

Bu varyasyonda, keman öne çıkar. Pişano bu kez sadece armonik altyapıyı sağlayan sade bir eşlik rolü üstlenir. Keman sürekli otuzikiliklerle melodi üretirken, pişano onaltılık notalarla eşlik eder.

Melodinin staccato yapısı önceki varyasyonlara göre daha hareketlidir. Temanın genel formu (A-B-A) ve tonal yapısı (Fa Majör) korunur.

Şekil 16. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 2) 88. ölçü

88. ölçüde F-E-C dizilimi hatırlatılır, ancak bu kez F ve E otuzikiliklerde kısa duyurulur, ardından C notasına bir dizi geçiş notasıyla ulaşılır.

Şekil 17. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 2) 91. ölçü

93. ölçüde ise Beethoven, melodik notaları yeniden vuru başına yerleştirir ve kromatik geçişleri bu kez bir oktav sıçramasıyla değiştirir. Bu sayede dinleyici tanıdık bir melodiye fark eder; ancak bu farkındalık açık değil, sezgisel düzeydedir. 94. ölçüde ise bu yapı biraz daha bulanıklaşır. Orijinal temada F-D inişi noktalı sekizlik ve onaltılık notalarla duyurulurken, bu varyasyonda ritmik değerler değiştirilmiştir. F notası, ölçünün üçüncü otuzikilik grubunun merkezine yerleştirilirken, son grup F ve D arasında gidip gelir. Bu yapının belirgin bir iniş noktası yoktur, bu da D notasının orijinal temada yalnızca kısa süreli (bir onaltılık nota) kullanıldığını ve Beethoven'ın ona dikkat çekme gereği duymadığını ima eder.

Şekil 18. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 2) 96. ölçü

Bu noktadan itibaren varyasyon, melodik notaları kromatik geçişlerle yeniden kaydırarak ilerlemeye devam eder ve 97. ölçüye kadar bu yapı sürdürülür.

Şekil 19. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 2) 101. ölçü

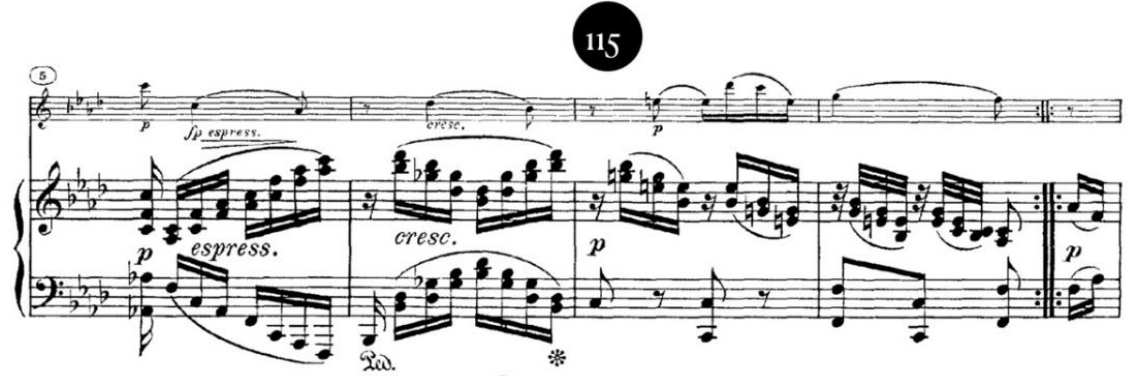
Şekil 20. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 2) 106. ölçü

VARYASYON 3

Şekil 21. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 3) 109. ölçü

Bu varyasyon, öncekilerden farklı olarak Fa minör tonundadır. Piyano ve keman, temadaki gibi birlikte hareket eder. İlk ölçülerde piyanoda F-E inişi duyulur, ardından keman D-C inişiyle cevap verir. her iki partide de tema, farklı oktavlarda işlenir.

Şekil 22. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 3) 115. ölçü

115-116. ölçülerdeki melodik yapı, temanın 7-8 ve 15-16. ölçülerine göndermeler içerir. 115. ölçüde E notasının bağla uzatılması, ardından 116. ölçüde G'den F'ye doğru inen hat, Fa minör tonunda tam otanti bir kadansla A bölümünü sonlandırır. Bu yönüyle, A bölümü hem tonal olarak kapalıdır hem de tema bölümündeki harmonik hareketi yansıtır.

Şekil 23. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 3) 118. ölçü

118. ölçüde keman, La'dan Sol'e inen hareketle B bölümünün başındaki cümleyi tekrar eder. Ancak bu tema, doğrudan temaya ait başka unsurları sürdürmek yerine, piyanonun verdiği armonik hatları destekleyici kromatik hareketlerle çerçevelenir. Bu durum, La-Sol inişinin B bölümünün karakteristik başlangıcı olduğunu ve bu nedenle Beethoven'ın onu burada bilinçli biçimde tekrar ettiğini düşündürür. Aynı zamanda, sol notasının 17 ve 37. ölçülerin vuruş başındaki tematik referanslara işaret ettiği de düşünülebilir.

Şekil 24. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 3) 123. ölçü

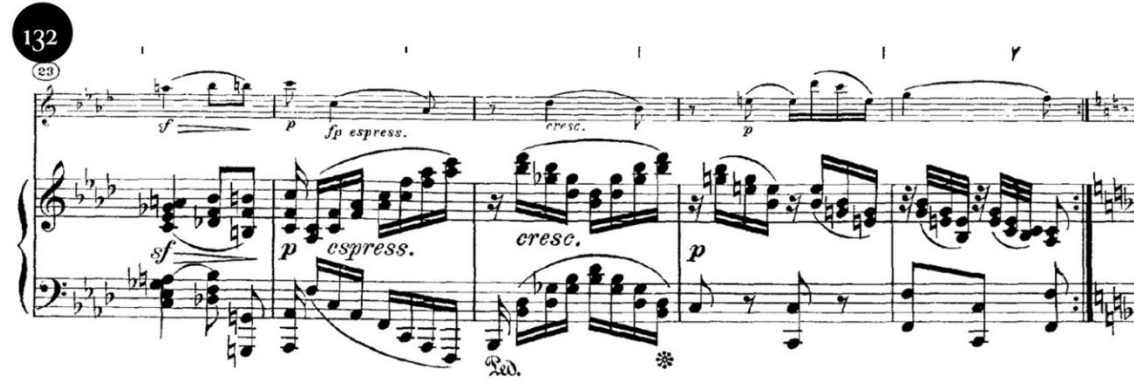
120. ölçüde piyano, temada yer alan E, D, Do ve tekrar D notaları çevresinde kromatik geçişlerle melodik alanı doldurur. 21. ölçüde D, bir komşuluk sesi olarak iki E arasında yer alırken, ardından Fa-Re inişi gelir. Orijinal ritmik yapı burada noktalı sekizlik ve onaltılık şeklindeyken, varyasyonda bu yapı daha da yoğunlaştırılarak noktalı onaltılık ve otuzikilik nota biçiminde yeniden yapılandırılır. Sağ elin cümleyi bitiren Do notasından

sonra keman devreye girer ve temanın 41. ölçüsünden tanıdık Sol, La ve Si doğal dizilimini üstlenir.

Şekil 25. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 3) 128. ölçü

Temada her bir enstrüman, A veya B bölümlerini tam uzunlukta çalarken, bu varyasyonda anlatım parçalıdır. Keman, B bölümünden yalnızca bir buçuk ölçülük bir kesit alır ve ardından piyano, 123. ölçünün ikinci yarısında temayı devralır. Bu noktadan itibaren piyano, kromatik komşuluk sesleriyle armonik yapıyı genişletmeye devam eder. 126. ölçüde keman tekrar piyanoya katılır; bir oktav yukarıdan yazılmış bu çizgi, varyasyonun 189. ölçüde başlayacak son A bölümüne geçişi hazırlar.

Şekil 26. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 3) 132. ölçü

VARYASYON 4

Şekil 27. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 137. ölçü

Bu son varyasyon, Fa Majör'e dönerek bölümü tonik tonla tamamlar. En uzun varyasyondur ve temasal yapı neredeyse tamamen süslemelerle gizlenmiştir.

Şekil 28. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 136-143. ölçü

136-143. ölçülerde piyano, temayı geniş ölçekte süsleyerek işler. Ritmik değerler korunmakla birlikte, aralar otuzikilikler, sekizlik üçlemeler ve trillerle doldurulur. 141. ölçüden sonra, süslemeler temayı neredeyse tanınmaz hale getirir.

Şekil 29. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 148. ölçü

Keman, 148. ölçüde temayı yeniden ele alır ve farklı bir yorum getirir. A notasından C'ye çıkar, ardından kromatik inişle D'ye varır. Bu yapı, piyanodan farklı bir süsleme anlayışını temsil eder.

Şekil 30. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 152. ölçü

B bölümü 152. ölçüde başlar ve hem piyano hem de keman arasında paylaşım oluşur. Kısa motifler birbirine paslanır.

155

Şekil 31. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 155. ölçü

154-161. ölçüler arasında piyano sürekli bir Do notasıyla pedal noktası oluşturur. Bu, kromatik çizgilerle süslenmiş olsa da Fa Majör'e dönüş hissini güçlendirir.

161

Şekil 32. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 161. ölçü

B bölümü de A bölümü gibi tonik ve dominant ekseninde döner. Ayrıca 154. ölçüde görüldüğü gibi ikincil dominantlar da kullanılmıştır. piyanonun sol elinde görülen kromatik çizgiler, aynı zamanda dominant pedal görevi görür. Bu pedal, 157-161. ölçüler boyunca her vuru başında duyulan D notası sayesinde güçlü bir temel sağlar. Aynı anda çevrede dönen yoğun kromatik yapı ise bu pedalı süsleyerek çözüm yönelimini geciktirir.

Şekil 33. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 25 ve 27. ölçüler

Bu yapı sonunda Fa Majör birinci çevrim akoruna ulaşır. Kapanış kadansının belirsizliği, kromatik çizginin çözüms ürecini örtük hâle getirmesinden kaynaklanır.

Şekil 34. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 170. ölçü

171 ve 182. ölçülerde A ve B bölümleri, farklı varyantlarla tekrar edilir.

The image displays four systems of musical notation for Ludwig van Beethoven's Sonata No. 9 in A Major, Op. 47. Each system consists of a piano (p) part and a violin (v) part. The measures shown are 35, 37, 40, and 43. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, slurs, triplets, and dynamic markings like *p* (piano) and *sf* (sforzando). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The violin part in measure 35 includes a 'arco' marking and a 'D' time signature. The piano part in measure 35 includes a 'p' marking. The violin part in measure 37 includes a 'p' marking. The piano part in measure 37 includes a 'p' marking. The violin part in measure 40 includes a 'p' marking. The piano part in measure 40 includes a 'p' marking. The violin part in measure 43 includes a 'p' marking. The piano part in measure 43 includes a 'p' marking.

Şekil 35. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 35, 37, 40 ve 43. ölçüler

45 *sf* *cresc.* *cantabile*

47 *p* *cresc.*

49 *p* *cresc.*

52 *p* *cresc.*

26

Beethoven Sonata No. 9 in A Major, Op. 47

55 *molto adagio.* *Tempo I.* *p dolce* *sf*

molto adagio. *Tempo I.*

dolce ed espress. *p*

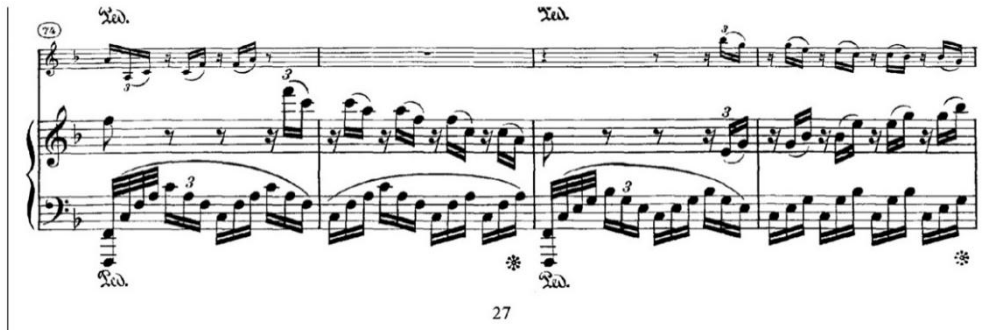
Şekil 36. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 87 ve 92. ölçüler

Coda, genişletilmiş bir kadans şeklinde yazılmıştır. Başlangıçta, Varyasyon I'in üçlemesi yapısına ve Varyasyon IV'ün süslemelerine göndermeler yapılır.

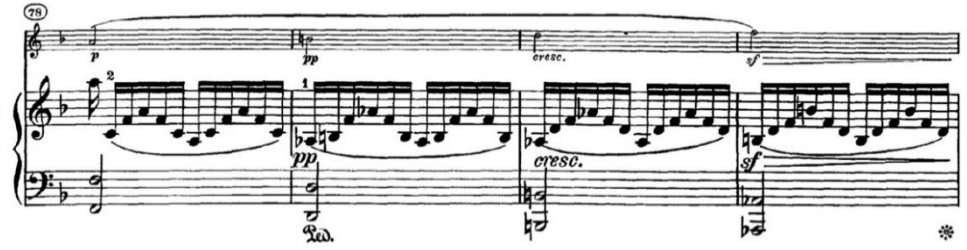
205

The image shows a musical score for Ludwig van Beethoven's Kreutzer Sonata No. 9, Andante Con Variazioni, Variation 4, measure 205. The score is in F major, 3/4 time, and features a complex texture with multiple layers of triplets and sixteenth notes. The right hand plays a melodic line with triplets, while the left hand plays a dense, rhythmic accompaniment of triplets and sixteenth notes. The score is marked with 'p' (piano) and 'cresc.' (crescendo). The measure number 205 is indicated in a circle at the top left of the first system. The score ends with a double bar line and a repeat sign.

Şekil 37. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 205. ölçü

Beethoven Sonata No. 9 in A Major, Op. 47

Şekil 38. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 217. ölçü

The image displays four systems of musical notation for the Kreutzer Sonata No. 9 by Ludwig van Beethoven. Each system consists of a violin staff and a piano staff. The first system (measures 82-85) shows the violin playing a melodic line with a trill and the piano providing a rhythmic accompaniment. The second system (measures 86-89) features a more complex piano part with sixteenth-note patterns. The third system (measures 90-93) includes a trill in the violin and a powerful piano accompaniment. The fourth system (measures 94-96) concludes the section with a decrescendo in both parts. Dynamic markings like *p*, *cresc.*, *sf*, and *pp* are used throughout to indicate volume changes. Fingerings and slurs are also present to guide the performer.

Şekil 39. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9
Andante Con Variazioni (Varyasyon 4) 82, 86, 90 ve 96. ölçüler

Şekil 41. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 17, 24 ve 32. ölçüler

A bölümü 1-126. ölçüler arasında yer alır. Bu bölüm üç ana unsur içerir: Ana tema (1-27), geçiş (28-61) ve ikinci ile üçüncü temaların sunulduğu kısım (62-126). Ana tema A Majör'de başlar ve E Majör tonunda sonlanarak dominantla kapanır.

Şekil 42. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 40 ve 47. ölçüler

Bu bölümde kısa süreli modülasyonlar da yer alır; örneğin 18-25. ölçülerde Sol minör tonuna gönderme yapılırken, 50-60. ölçülerde Fa diyez Majör'e geçici bir yaklaşım görülür. Özellikle piyano sol elinde Si ve La diyez notaları arasında kurulan salmın, E Majör'ün dominantının vurgusunu güçlendirir.

Şekil 43. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 55 ve 62. ölçüler

İlk tematik sunumda keman sekiz ölçü boyunca melodiyi taşır, ardından piyano aynı temayı bir dörtlü yukarıdan (Fa diyez tonunda) tekrar eder. Bu noktada enstrümanlar arası rol değişimi ve sekizlik nota dizisiyle oluşan imitasyonlar, modülasyonlara olanak tanır. 57. ölçüde piyano ve keman aynı partiyi farklı oktavlarda çalarak La diyez - Si ilişkisini vurgular, 62. ölçüde ise ikinci temaya geçilir.

Şekil 44. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 69. ölçü

Şekil 45. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 78 ve 83. ölçü

İkinci tema, ana temadaki ritmik motifi (bir dörtlük ardından sekizlik) temel alır, ancak kalıbın sonunda noktalı bir ikilik nota eklenmiştir. Bu tema E Majör tonunda sabit kalır ve modülasyon ima etmez. Melodi piyanoya geçtiğinde, eşlik ve melodi görevleri tekrar değişir. Kısa süreli eş zamanlı hareketin ardından üçüncü tema başlar.

Şekil 46. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 91 ve 98. ölçüler

Üçüncü tema, E Majör tonunda sürdürülür ve her iki partideki yoğun legato bağları sayesinde varyasyonun en lirik bölümü olarak öne çıkar. D diyez notalarının sık kullanımı, dominantın uzatılması görevini yerine getirir. Piyano bu noktada daha aktiftir ve V7vi (dominant yedili-altıncı derece) aldatıcı kadansına yönelerek 100. ölçüde B Majör akoru üzerinden C diyez minör'e geçiş sağlar. Bu, kapanış bölgesinin (B) başlangıcına işaretler.

106

118

120

127 D

140 ritard. - E a tempo

ritard. - a tempo

cresc. sf f

Şekil 47. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 106, 118, 120, 127 ve 140. ölçüler

Sürekli sekizlik notalardan oluşan yapı, yerini dörtlük ve ikilik notalara bırakır; ardından 6/8 ölçüyle ani bir ritmik kırılma yaşanır. 142. ölçüye kadar tempo değişmez, burada ritardando başlar.

127-176. ölçüler arasında yer alan B bölümü, A bölümüne göre daha kısa tutulmuştur ve ölçü türlerindeki değişimle karakterize edilir. 2/4'lük ölçü, parçanın yavaşladığı izlenimini yaratır.

Şekil 48. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 151. ölçü

148-151. ölçüler arasında Si Majör akoru dominant olarak duyulur ve 152. ölçüde E Majör'e çözülür.

Şekil 49. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 158 ve 164. ölçüler

152. ölçüde retransition (tekrar geçiş) başlar. Ana ve ikinci temalardan alınan ritmik motifler geri dönerek sergileme tekrarını ima eder. Bu bölüm aynı zamanda dominant uzatımı görevi görür ve sonunda A Majör tonuna dönüş gerçekleşerek dinleyiciyi ana tonal merkeze taşır.

Şekil 50. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 170 ve 176. ölçüler

Gelişme (178-290)

İkinci son geçişinde A minör akoruyla açılan gelişme bölümü, piyanoda ve kemanda yer alan Do doğal sesleriyle modal karışımın örneğini sunar. Bu aynı zamanda ilk bölüme yapılan armonik bir gönderme niteliğindedir. 177-185. ölçüler arasında, kemanda A minör tonunda ama tema yeniden şekillenir.

Şekil 51. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto 181 ve 187. ölçüler

186. ölçüden itibaren ikinci tema C Majör tonunda duyurulur, ancak kısa sürede beşliler çevrimi aracılığıyla farklı tonlara geçilir. 206. ölçüde Fa diyez dominant yedili akoru belirir ve 214. ölçüde A Majör tonuna ulaşılır.

Şekil 52. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 193 ve 199. ölçüler

Şekil 53. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 205 ve 213. ölçüler

Şekil 54. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 219 ve 225. ölçüler

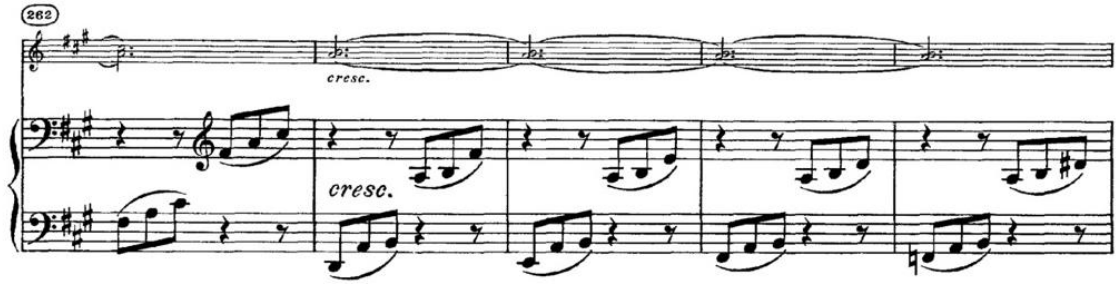

Şekil 55. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 231 ve 236. ölçüler

230. ölçüyle birlikte yapı daha kontrapuntal bir nitelik kazanır; piyano ve keman, bir dördlük nota ve ardından gelen sekizlik nota yapısıyla birbirine cevap verir şekilde tematik motifler sunar.

Şekil 56. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto 245, 251 ve 257. ölçüler
246. ölçüde bu diyalog birleşir ve E-F dizisinde yarım seslik bir değişimle pedal noktası
oluşturulur. 255. ölçüde yeniden lirik bir anlatıma geçilir ve yapı tekrar imitasyonel bir
karaktere bürünür.

Şekil 57. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 262, 267, 273. ölçü

Şekil 58. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 279 ve 285. ölçüler

287. ölçüde keman Do diyez pedalı tutarken, piyano aynı anda Do diyez dominant yedili akorunun bileşenlerini yineler. Bu, yeni bir tonal merkeze geçişin işareti olarak yorumlanır.

Şekil 59. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 291 ve 298. ölçüler
Tekrar (291-454)

Tekrar bölümü, sergileme ile benzer yapıda tasarlanmıştır. Ancak başlangıç bu kez Fa diyez minör tonundadır. Bu ton, A Majör'ün altıncı derecesi (submediant) olduğu için tonik yerine onun görelî minörü devreye girmiştir.

Şekil 60. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 291 ve 198. ölçüler

Tekrar (291-454)

Tekrar bölümü, sergileme ile benzer yapıda tasarlanmıştır. Ancak başlangıç bu kez Fa diyez minör tonundadır. Bu ton, A Majör'ün altıncı derecesi (submediant) olduğu için tonik yerine onun göreceli minörü devreye girmiştir.

Şekil 61. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 305 ve 312. ölçüler

Ardından tema, B minör tonundan geçerek 313. ölçüde A Majör'e yönelir.

Şekil 62. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 319. ölçü

313. ölçüde başlayan geçiş kısmı, 323. ölçüde yön değiştirerek tonikte kalır. Bu yapı, ikinci temanın bu kez dominant (E Majör) yerine tonik (a Majör) merkezinde duyurulmasını sağlar. Üçüncü tema da aynı ton merkezinde sürdürülerek yeniden dominant vurgusu yerine tonik pekiştirilmiş olur. Bu bölümde de yine V7-vi hareketiyle B bölümüne geçilir.

Şekil 63. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 326 ve 333. ölçüler

Şekil 64. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 341 ve 348. ölçüler

Şekil 65. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 355. ölçü

Şekil 66. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 363 ve 371. ölçüler

379 L
cresc. f
p cresc. f sf

387 f p f sf

394 f sf ff

Şekil 67. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 379, 387 ve 394. ölçüler

401 M
f p

411 p. ritard. f p. ritard.

423 N a tempo a tempo cresc. f p

Şekil 68. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 401, 411 ve 423. ölçüler

401 M

411 p ritard. -

423 N a tempo

a tempo

cresc.

f

p

Red.

*

1

2

Şekil 69. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 401, 411 ve 423. ölçüler 404-488. ölçüler arasındaki B bölümü, yine A Majör tonunda tutulur. Ölçü türlerindeki değişimler ve dominant uzatımı burada da tekrar eder.

Şekil 70. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 432 ve 439. ölçüler

Şekil 71. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 446 ve 452. ölçüler

Retransition, bu kez bir tam dörtlü yukarıya modüle olur ve 455. ölçüde coda'yı başlatan Re minör tonunu hazırlar.

Şekil 72. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 459, 465 ve 471. ölçüler

Şekil 73. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 459, 465 ve 471. ölçüler

Beethoven bu bölümü kısa tutarak eseri özetleyici bir şekilde sonlandırır. Ana, ikinci ve üçüncü temalardan alınan motif parçaları burada kısaca işlenir.

Şekil 74. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 477 ve 483. ölçüler

Ana ve üçüncü tema fragmanları, 489. ölçüde bir yalancı kadansla Adagio karakterindeki motife bağlanır.

Şekil 75. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 490. ölçü

Şekil 76. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 496 ve 503. ölçüler

501. ölçüde Tempo I işaretiyle birlikte kromatik geçişlerle süslenmiş bir armonik yapı kurulur.

Şekil 77. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 509 ve 513. ölçüler

517. ölçüde tonik merkezde uzatma başlar.

Bu noktada Fa Majör tonunun genişletilmesi beklenen bir çözümdür.

Şekil 78. Ludwig van Beethoven Kreutzer Sonat No.9 Presto - 521, 527 ve 533. ölçüler
Beethoven, 525. ölçüde ikinci tema motifine gönderme yaparak eseri sağlam bir otantik kadansla sonlandırır.

4. LEV TOLSTOY

4.1 Lev Tolstoy Hayatı

Roman yazarı ve sosyal reformcu olan Kont Lev Nikolayeviç Tolstoy, 9 Eylül 1828'da Rusya'nın Tula bölgesinde dünyaya gelip, aristokrat ve varlıklı bir aile ile büyüdü. Altı yaşında annesini, dokuz yaşında ise babasını kaybedip akrabaları ve kardeşleri ile yaşamını sürdürdü (Biyografiler, t.y.). 1844'te Kazan Üniversitesi'nde Doğu dilleri ve ardından hukuk okumaya başladı ancak eğitimini bırakıp kendini Yasnaya Polyana'daki köylülerin hayatlarını iyileştirmeye adanmıştı. 1851'de ağabeyi Nikolay (1823-1860) ile Kafkasya'ya gidip ertesi yıl astsubay olarak Rus ordusuna katıldı, ardından 1854-1855 yıllarında Kırım Savaşı'nda savaştı. Kasım 1855'te Rusya'nın yenilgisinden sonra Tolstoy ordudan istifa etti (Prahl, 2019). Saint Petersburg'a gidip edebiyat çevrelerine girdi ve Ivan Turgenev ile arkadaş oldu. 1857 ve 1860-1861 tarihlerinde Avrupa'nın pedagojik sistemlerini incelemek için İngiltere, Fransa ve Almanya'ya gitti ve üniversiteleri, cezaevlerini, işçi kulüplerini ziyaret etti. Mayıs 1861'de Rusya'ya dönüp Yasnaya Polyana'ya yerleştikten sonra deneyimleri, gözlemleri ile bir köy okulu kurup ve eğitim dergisi ile yeni bir dönem başlattı (Prahl, 2019). Okulda çizim yapmayı, şarkı söylemeyi ve İncil tarihini öğretti. Fakat ikinci yılın sonunda okul ve dergi kapandı. *“Zorlama tadında olan her şey zararlıdır”* diyen Tolstoy özgür bir eğitim ve okul sistemini benimsemişti (Prahl, 2019).

1862'de Sofia Andreyevna Behrs (1844–1919) ile evlendi ve üç çocuğu oldu. Fakat aile hayatı ve eğitim tam olarak istediği gibi olmadı, on beş yıl boyunca en büyük iki romanları olan Savaş ve Barış (1865-69) ve Anna Karenina (1873-77) üzerine çalıştı (Biyografiler, t.y.). 1879 yılında dini ve felsefi çalışmalar yaptı ve A Confession (1882), What I Believe (1884), The Kingdom of God is Within You (1894) eserlerini yazdı (Tolstoy, t.y.). 1881'de çocuklarının eğitimi için Moskova'ya taşındı. Şehirde olan yoksulluktan etkilenip sosyal konularda yazılar yazıp, 1884'ten itibaren de halk için Hristiyan mesajları içeren öyküler yazmaya başladı. Aynı zamanda Ivan İlyiç'in Ölümü (1884), Kreutzer Sonatı (1889), Karanlığın Gücü (1886) ve son büyük romanı olan Diriliş

(1899) gibi kasvetli ve trajik derin romanlar yazdı (Tolstoy, t.y.). Estetik ve sanatın yaşamdaki yeri üzerine uzun yıllar düşündü. Tolstoy'a göre halk her şeydi, üst sınıf ise hiçbir şeydi. Beethoven, Shakespeare ve Goethe gibi önemli sanatçıların halkın anlayamayacağı tarzda eserler yazmalarına, eserlerin yalnızca elit bir kesime hitap etmesine tepki gösterdi. Gerçek bir Hristiyan sanatının en güzel örneklerinin Schiller, Victor Hugo, Dickens, George Eliot ve Dostoyevski'nin eserleri olduğunu savundu. Din ve ahlak fikirlerini, özel mülkiyet, ordu gibi Devlet kurumlarını reddetti ve sonucunda Tolstoycular olarak bilinen bir kesim oluştu (Türk Edebiyatı, t.y.). Ardından 1901'de Ortodoks Kilisesi'nden aforoz edildi. Karısı çocuklarının iyi geçinmesini sağlamak için Tolstoy'un eserlerinin satışlarıyla ilgili yayıncılarla görüşme sorumluluğunu aldı. 1901-1902 yılları arasında sağlık sorunları nedeniyle Kırım'daki Gaspra'da tedavi gördü. Dünyanın her yerinden Tolstoy'la tanışmaya gelen ziyaretçileri oldu, Rusya'ya gelemeyenler ile de yazıştı. Hayatının sonuna kadar insanların din ile bir araya gelmesi için çabaladı ve kendi hayatına da bu şekilde yön verdi. Eserlerinden “Karanlığın Kudreti”, “Kreutzer Sonatı” ve “Diriliş”, bu amaca hizmet etti (Biyografiler, t.y.). Köy insanını anlamak adına bütün hayatını sadeleştirdi. Ardından yaşamının son yılında evinden ayrılıp halkın arasına karışıp tren yolcuğuna çıktığı sırada hastalandı ve 7 Kasım 1910 yılında 82 yaşında hayatını kaybetti (Campbell, 2021).

4.2 Lev Tolstoy'un Müzik ile İlişkisi

Tolstoy önemli bir yazar olmasının yanında aynı zamanda amatör olarak müzisyen ve bestecidir, müziği bir eğlence değil, hayat için önemli bir iş olarak görmüştür. Müziği diğer tüm sanatlardan daha çok seviyorum ve ondan ayrılmak, tüm duygulardan ayrılmaktır diyerek müziğe yaklaşımını açıkça ifade etmiştir. Yasnaya Polyana'da köylü çocukları için açtığı okulun müfredatına müziğe yer vermiştir. Operayı anlatımını yapay bulduğu için sevmese de Don Giovanni, Die Zauberflöte, Der Freischütz ve Rossini'nin bazı eserlerine ilgi duymuştur. Özellikle sevdiği besteciler Mozart, Haydn, Chopin, Bach, Weber, Schubert ve erken dönem Beethoven'dır (Tchaikousky Research, 2024). Gençliğinde müzik dersleri almıştır ve sevdiği bestecilerin piyano için yazılmış kolay eserlerini incelemiştir (Tolstoy'un evine sıkça ziyarete giden Moskova Konservatuarı Müzik Profesörü Aleksandr Goldenveizer, Tolstoy'un ve aile üyelerinin müziğe büyük bir yatkınlıkları ve meraklarının olduğunu belirtmiştir. Bu dönemde Tolstoy saatlerce

piyano çalardı ve bilinen tek bestesi olan piyano için bir vals yazmıştır ('Waltz in F'). Christopher Barnes ve Imogen Cooper tarafından kaydedilmiştir (Tchaikousky Research, 2024).

Şekil 79. Lev Tolstoy- 'Waltz in F' (Tchaikousky Research, 2024)

Tolstoy müzik konusunda her zaman duyarlıydı ve sık sık Müzik nedir? Ne işe yarar? Neden yapıldı? gibi sorular sorardı. Müziğin ne olduğu ve içsel varoluşunun felsefi temellerinin neye dayandığıyla ilgi derinden ilgilenmiştir. Ritmik yapı içinde birleşen seslerin insan üzerinde neden bu kadar güçlü bir etkiye sahip olduğunu çokça düşünmüştür ve hayatı boyunca müzik üzerinde önemli ölçüde duyarlılığı olmuştur. Tolstoy'un müzik ve doğa hakkındaki fikirleri birbirleriyle bağlantılıdır. Ona göre bir müziğin açık ve güçlü bir anlatımı vardır, herhangi bir çeviriye ihtiyaç duymaz. Tolstoy defterine aldığı notta müziği ses yoluyla tanıdık duyguları uyandırma veya aktarma aracı olarak tanımlamıştır. Müziğin aşk, sevinç, üzüntü gibi halleri doğurmadığı, onları içimizde çağırdığını sonucuna varmıştır (British Library, 2016). Müziğin insanları tek bir duyguda birleştirmesinin iyi olduğunu savunsa da müzikle bağlantılı en çok bilinen eseri Kreutzer Sonat'ın merkezinde tutku ve kıskançlığın olması Beethoven'ın Kreutzer Sonat'ı ile de güçlenmiştir (Tchaikousky Research, 2024).

Tolstoy genelde Beethoven'ın müziğine karşı kararsız bir tavır sergilemiştir. Beethoven'ı dinlediğinde hayran kalmış olmakla birlikte onun hakkında konuşmaları müzik sanatının gerilemesini başlattığı yönünde olmuştur. Tolstoy hayatı boyunca otoriteye karşı gelmiştir. Beethoven'ın güçlü bireyselliği ve kendisine benzeyen mizacı onu kendisine yakın hissettirmekle birlikte aynı zamanda da öfke uyandırarak ona karşı tutarsız duygular beslemesine neden olmuştur. Beethoven'a karşı olan sevgi, nefret tutumunu Kreutzer Sonat romanında açıkça göstermiştir (Tolstoy, 2015).

5. LEV TOLSTOY KREUTZER SONAT

5.1 Lev Tolstoy Kreutzer Sonat Konusu ve Teması

Lev Tolstoy'un Kreutzer Sonat'ı karısını hastalık derecesinde kıskanan bir adamın yaşadığı süreci ve sonucu anlatmasını konu alır. Roman bir trende başkahraman Pozdnyshev'in bir yabancıya aşkla ilgili sohbeti ve ardından gençliğinde kadınlarla olan ilişkilerini anlatmasıyla başlar. Daha sonra kadınların kıyafetlerinin erkek arzularını uyandırmak üzere tasarlandığını, kadın ve erkeğin hiçbir zaman eşit olamayacağını çünkü erkeklerin kadınları sadece cinsel bir obje olarak gördüğü gibi fikirlerini savunarak devam eder (Tolstoy, 2015).

Romanın devamında Pozdnishev karısıyla evlendikten sonraki süreci ve onu öldürmesiyle sonuçlanan hikayesini anlatmaya başlar. Pozdnishev hayatının bir döneminde kadınlarla olan ilişkileri ve yoksulluğu nedeniyle evliliği istememiş ardından da tek eşli olma niyetiyle büyük beklentiler içinde evlenmiştir. Ancak beklediği gibi olmamış ve balayında bazı şeylerin ters gitmeye başladığını hissetmiştir. Karısının ağlamasına, yüzündeki soğukluğa ve düşmanlığa anlam verememiştir. Ardından tartışmaların da başlamasıyla birlikte Pozdnishev itiraf etmek istemese de evliliğin çok ağır ve hoş bir şey olmadığını düşünmeye başlamıştır. Karısı piyano çalmakta ve evlerine davet ettikleri kemancı Truhaçevskiy ile Kreutzer Sonat'ı çalışıp seslendirmektedirler. Pozdnishev karısının kemancıya içten içe bir hayranlık beslediğini hissetmekte ve bu durum onu çok rahatsız etmektedir. İçindeki büyük kıskançlığı gizleyip iş yolculuğuna çıkar fakat kendini durduramayıp yolculuğu yarıda bırakarak eve döndüğünde karısını kemancı Truhaçevskiy ile yemekte bulur. Pozdnishev'in gözünün döndüğünü gören Truhaçevskiy evden kaçır, karısı ise kurtulamaz ve Pozdnishev karısını hançer ile öldürür (Tolstoy, 2015).

Bu romanın teması bir çiftin mutuz aşkı, öldürücü bir öfke ve kıskançlıktır. Tolstoy'un bu eseri dönemin kadının rolünü ve aile düzenini sorgulamıştır. Aşk, evlilik ve cinsellikle ilgili farklı düşünceleri ile Tolstoy, zamanında eleştirilmiş ve Kreutzer Sonat uygunsuz bir eser olarak tanınmıştır. Roman müzikal beğeni, engellenemeyen arzular ve kıskançlık

olarak üç temelden oluşur. Romanda kadınların hakları, toplumdaki yeri ve statüsü, evlilik, ölüm, ihanet konuları işlenmiştir (Tolstoy, 2015).

5.2 Tolstoy'un Beethoven'ın Kreutzer Sonat'ından Esinlenmesi ve Eserini Oluşturma Süreci

Beethoven'ın Kreutzer Sonat'ı dolaylı ve doğrudan bütün sanat dallarını büyük bir etki altına alarak birçok sanatçıya esin kaynağı olmuştur. En büyük örneği ise Lev Tolstoy'un 1889' da yayımlanmış romanı Kreutzer Sonat'dır (Alieva, 2018). Beethoven'ın Kreutzer Sonat'ı yazmasıyla müzikte yaptığı büyük devrimsel harekete karşılık, Tolstoy'a ilham olup romanına aynı ismi vermesi bir gönderme olarak sanat tarihine geçmiştir. Tolstoy Kreutzer kelimesine edebiyatçı olarak çeşitli anlamlar yüklediğini bu uzun öyküsünde göstermiştir. Eserin oluşma sürecinde dönemin düşünsel ve biçimsel olarak bütün engellerini aşması, yenilik getirmesi, sanatta özgünleşmenin gelişiminde Beethoven'ın yarattığı etkiye benzer bir etki yaratmıştır. Tolstoy'un müziğe yakınlığının yazarlığı üzerinde büyük bir etkisi olduğu, eserin içeriğinden ve isim seçiminden açık şekilde görülür (Alieva, 2018). Moskova Konservatuvarı'nın kurucusu Nikolai Rubinstein'a keman ve piyano için yazılan eserlerden kendi deneyimleri ve görüşüne göre en önemli eserin hangisi olduğunu soran Tolstoy'a Beethoven'ın Kreutzer Sonat'ı cevabının Tolstoy'un bu eserden esinlenmesinde büyük bir rol olmuştur (Alieva, 2018). Tolstoy o dönemde Beethoven'ın Kreutzer Sonat'ını dinleyip etkilenmiştir ve hislerine kitabın başkahramanı olan Pozdnyshev'in ağzından

(...) şu Kreutzer Sonatın dekolte giyimli kadınların hazır bulunduğu bir salonda çalınması olacak şey midir? O prestoyu çalmak, sonra alkışlamak, daha sonra dondurma yemek, o arada son dedikodulardan söz etmek olur mu? Bu tür müzikler ancak bilinen, önemli, anlamlı durumlarda, bu müziğe uygun ve bilinen davranışlarda bulunulması istendiğinde çalınabilir. Müziği çalarsınız ve onun sizi yönlendirdiği şeyi yaparsınız. Yerine de zamanına da uygun olmayan durağan bir enerjiyi, duyguyu uyandırmak insanı felakete sürüklemekten başka bir şeye yaramaz(...) (Tolstoy, t.y., s. 150)

şeklinde yer vermiştir.

Tolstoy Beethoven'ın Kreutzer Sonat'ı için *“Müziğin erotik duygular uyandırmaktaki gücünün (ki, ona göre bu tehlikeli bir güçtür) en üstün örneklerinden biridir.”* (Lockwood, 2013, s.149) sözlerini söylemiştir.

1953'te New York'ta yayınlanan “Baba. Lev Tolstoy'un Hayatı” kitabında, Tolstoy'un kızı olan Alexandra Tolstoy'a romanın doğuş ve yazılış hikayesini anlatmıştır (Alexandra, 2001). 1888 yılının sonbahar akşamında Moskova'da Tolstoy'un evinde yakınları Beethoven'ın Kreutzer Sonatı'nı çalmışlardır. Misafirleri Tolstoy'un Kreutzer Sonat üzerinden bir hikâye yazıp, ressam Ilya Repin'in bu hikâyeyi resme döküp, aktör Vasily Nikolayevich Andreyev-Burlak'ın ise bu eseri sahnede oynamasıyla üç sanat dalının birleşmesinin muhteşem bir şey olacağını konuşmuşlardır (Alexandra, 2001). Ardından aktör Andreyev –Burlak'ın hayatını kaybetmesi üzerine bu düşünce gerçekleşmiştir. Tolstoy'un biyografi yazarı olan Pavel İvanovich Biryukov'a göre Yulia Liasotti ve Sergey Tolstoy tarafından o gece çalınan Beethoven'ın Kreutzer Sonat'ı Tolstoy'a esin kaynağı olmuş ve eserin yaratılmasına neden olmuştur. Ardından Tolstoy'un eşi Sophia Tolstaya'nın kendi günlüğünden yola çıktığı kadarıyla Tolstoy'un hikâyeyi oluşturma fikrinin, eşinin ihanetinin, evlilik sürecinin ve sonucunun tren istasyonunda tanımadığı bir yabancı ile paylaştıktan sonra ortaya çıktığıdır. Tolstoy günlüğüne *“Yani temel düşüncede, daha doğrusunu söylemek gerekirse ‘Kreutzer Sonatı’nın’ duyguları, kadınların cinsel gereksinimlerinin depresif hali hakkında, komik bir dille ve harika bir içerikle mektup yazan Slav bir kadına aittir”* (Alexandra, 2001, s.281-282) yazmıştır.

Tolstoy'un Kreutzer Sonat'ı eşi Sophia Tolstaya tarafından üzüntü ve acı verici olarak kabul edilmiştir. 1891'de günlüğüne *“(…) Ben, tüm kalbimle, bu hikâyenin bana yönlendirildiğini hissettim, aniden beni yaraladı, tüm dünya gözünde beni aşağıladı ve aramızdaki son aşkı mahvetti”* (Alieva, 2018, s.77-78) yazmıştır.

1994'te ‘Ekim’ dergisinde Sophia Tolstoya'nın “Kimin suçu?” isimli hikâyesi yayımlanmıştır ve bu eşinin Kreutzer Sonat'ına vermiş olduğu bir cevaptır. Tolstoy'a hikayesinde trajediye giden çiftlerin hayatlarını anlatmıştır. *“Kadınla erkek arasındaki sevgi farkını göstermek istedim”* demiştir (Flood, 2014). *Erkeklerde ilk planda maddiyat sevgisi, kadınlarda ise ilk planda idealizm, aşk hikâyesi, şefkat, daha sonra cinsel uyarı*

geliyor.” (Alexandra, 2001, s.282) demiştir. Bu anı yazıları dönemin aile yapısını ve kadınlara bakış açısını en güzel şekilde göstermiştir.

5.3 Kreutzer Sonat’ın Toplum Üzerindeki Etkisi

Tolstoy’un Kreutzer Sonat’ı ilk başta sanat dalları arasında bir bağlantı olarak görülmüştür. Beethoven’ın Kreutzer Sonat’ının ilk seslendirilişinden 86 yıl sonra 1890’da Tolstoy’un Kreutzer Sonat’ı yayınlanmıştır ve toplum üzerinde derin bir etki yaratmış, kısa sürede büyük bir popülerite kazanmıştır. Okuyucular, Tolstoy’un 1859’da yayınlanan Aile Mutluluğu eserinden sonra aşk, kıskançlık ve aile temalı bu hikâye karşısında büyük bir şaşkınlık yaşamıştır (Alieva, 2018). Özellikle Rus toplumu onu hikâyede işlenen evlilik ve kadın erkek ilişkileriyle ilgili sorunlara yönelik tutumdan dolayı eleştirmiştir. Tolstoy, evliliği ırkın devamı için bir araç olarak kabul ettiğini diğer türlü ahlaka bir ihanet olarak gördüğünü savunmuştur (Alieva, 2018). Kreutzer Sonat ilk yayımlandığında büyük ses uyandırmış olsa da kısa süre sonra Rus İmparatorluğu eseri sansürlemiş, Amerika’da ise yasaklanmıştır ve Tolstoy toplumu ahlaksızlığa teşvik etmekten dolayı suçlanmıştır (Alieva, 2018). Fakat eserin yasaklanmış olması okurlarda büyük merak uyandırmış, ilgi çekmiştir ve el yazması halinde geniş çapta dağıtılmaya devam etmiştir (Alieva, 2018). Ardından Çar Aleksandr III (1845-1894) tarafından hikâyenin kısım kısım yayımlanmasına izin verilmiştir. Amerika’da ise illegal olarak satılıp, gazetelerde bölümler halinde yayımlanmıştır. Ulusal Posta Servisi Kreutzer Sonat’ın okunmasını önlemek için hikâyeyi yayınlayan gazetelerin dağıtımını engellemiştir (Alieva, 2018). Kreutzer Sonat’ta işlenen sorunlardan dolayı en başta Anton Çehov olmak üzere Tolstoy’un dönemindeki ünlü yazarlar tarafından da olumsuz yorumlar almıştır. Tolstoy, Gogol, Gorky, Dostoyevsky gibi önemli Rus yazarların eserlerinin İngilizce tercümesini yapan Amerikalı yazar ve tercüman Isabel Hapgood’a göre de Kreutzer Sonat aile yaşantısına bir saldırıdır ve dönemin toplumsal yapısına uygun değildir (Alieva, 2018). Hapgood eserin birçok kısmını silmiş olmasına rağmen tercüme etmeyi uygunsuz bulmuştur fakat 1890 yılında Kreutzer Sonat’ı tercüme etmeyi kabul etmiştir. Anton Çehov, Tolstoy’un hikâyede evlilik, aşk ve aile ilişkileriyle ilgili işlediği düşüncelere ters düşmüştür. Çehov, *“Ancak bu eksiklikler, rüzgârda uçuşan tüyler gibidir; hikâyenin genelinde onlar hiç fark edilmez, fark etmeniz bile, sadece*

izlerden arınmamış ve bunlardan kaçınmayan kusurlu insanlar olarak rahatsız olursunuz.” (Peter Ulf, 1988, s.103) demiştir.

Beethoven’ın Kreutzer Sonat’ı besteledikten sonra kendi döneminin alışkanlıklarına, kalıplarına ve geleneklerine ters düşmesiyle, Tolstoy’un Kreutzer Sonat’ı yazıp sunmasının ardından dönemin değerlerine ters düşmesi ve toplum üzerinde yarattığı sarsıcı etkiler iki eser arasındaki bir paralelliktir. Tolstoy’un biyografi yazarı Nikolai Gudziy “*Hikâye sadece psikoloji değil, aynı zamanda ayrıcalıklı sınıfların aile düzenine karşı yöneltilen toplumsal ifşa içermektedir.*” (Antoniacci, 2015, s.266) sözlerini söylemiştir.

5.4 Kreutzer Sonat’ın Diğer Sanat Dallarına Olan Etkileri

Sanat tarihi boyunca besteciler ve edebiyatçılar birbirlerinin eserlerini esin kaynağı olarak kullanmışlardır. Müzik ve edebi eserlerin yazıldığı günden itibaren günümüze hala ışık tutması iki sanat dalının da evrenselliğini gösterir. En büyük örneği de Beethoven’ın Kreutzer Sonatı’nın, Lev Tolstoy’un eserine esin kaynağı olmasıdır. Kreutzer Sonat müzik, edebiyat, resim gibi birçok alandaki sanat eserlerine başlık olarak varlığını sürdürmüştür. Bu da sanat dallarının düşünsel olarak çeşitli açılardan her zaman etkileşim halinde olduğunu göstermiştir. Bu bağlar bilinçli olarak sanat dallarının ilerlemesini destekleyen bir yol olmuştur. Beethoven da Tolstoy da kendi çağlarını aşıp bulundukları dönemde devrim yaratmışlardır.

Tolstoy, besteci Leos Janacek’in önemli eserlerinden olan “Piyanolu Trio” ve “Yaylı Quartet No:1”i bestelemesinde önemli bir esin kaynağı olmuştur (Wingfield, 1987). 17 Ekim 1924 tarihinde Yaylı Quartet No:1 eserinin prömiyerini Bohemian Quartet yapmıştır (Alieva, 2018). Janacek Rus edebiyatına çok önem veren bir bestecidir ve kadınların toplumda haksızlığa uğradığını düşündüğü için Tolstoy’un Kreutzer Sonat’ındaki cinsiyet eşitsizliği dikkatini çekmiştir. Toplumun kadına olan bakış açısını temsilen Kreutzer Sonat’ta olan motiflerden yararlanmıştır. Janacek bu eserini kendisinden 37 yaş küçük evli bir kadın olan Kamila Stösslová’ya adanmıştır ve erkekler tarafından kadınlara yapılan zulmüne karşı bir protesto olarak yazmıştır (Alieva, 2018). Tolstoy’un da Janacek’in de eserlerinde topluma gönderilen bir mesaj olmuştur (Wingfield, 1987).

Fransız ressam Rene Xavier Prinet'in "Kreutzer Sonat" tablosu (1901), Çek besteci Janacek'in "Yaylı Quartet No. 1" (Kreutzer Sonata) eseri (1923), Hollandalı piyanist ve yazar Margariet de Moor'un "Kreutzer Sonata" kitabı (2005), Amerikalı Rita Dove'un "Sonatta Mulattica" kitabı (2009), Kongolu Emmanuel Dongola'nın "Kreutzer Sonata" kitabı (2017) (Alieva, 2018) gibi eserler, Tolstoy'dan esinlenmiş sanatçılar ve eserleri arasında örnek gösterilebilir. Tolsoty'un Kreutzer Sonat'ı, ardından Hollandalı piyanist ve yazar olan Margariet de Moor'a da esin kaynağı olmuştur, Moor 2001 yılında "Kreutzer Sonatı, aşk hikayesi" eserini yayınlamıştır (Alieva, 2018). Beethoven'ın Kreutzer Sonat'ından etkilenip esinlenen ve kendi eserini yazan Tolstoy, Moor ve daha birçok yazara kendi Kreutzer Sonat'larını oluşturmalarında büyük bir öncü olmuştur.

Fransız ressam Rene-Xavier Prinet 1901 tarihinde bitirmiş olduğu tablosunda Tolstoy'la Beethoven'ın eserlerini birleşmiştir ve önemli bir eser yaratmıştır. Rene-Xavier Prinet şehvetin önde olduğu bu tablosunda kemancı Trukachevsky ve Pozdnyshev'in piyanist eşinin tutkulu öpücüğünü resmetmiştir (Alieva, 2018). Rene-Xavier Prinet Kreutzer Sonat'ın birinci bölümünün dinamiklerini ve karmaşıklığını kendi gözünden güçlü bir fiziksel çekim ve şehvet olarak eserine yansıtmıştır. Beethoven'ın Kreutzer Sonat'ındaki yoğun anlatım ve kargaşa Prinet tarafından vahşi arzuların sonucu olarak yorumlanmıştır. Prinet tablosuna, Pozdnyshev'in kıskançlığı sonucunda Truhaçevskiy'in kaçmasına izin verdiği eşini öldürdüğünü yansıtmıştır (Alieva, 2018).

Prinet'in 1901 tarihinde hem Beethoven hem de Tolstoy'un Kreutzer Sonat eserlerinden esinlenerek yaptığı "Kreutzer Sonat" tablosu büyük bir beğeni almış ve dünya çapında eşsiz bir sanat eseri olmuştur. Tablo 1901 yılında Munich, Paris ve Stuttgart'ta sergilenip Bavyera prensi Luitpold Karl Joseph Wilhelm Ludwig tarafından da satın almıştır (Alieva, 2018).

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

Tarih boyunca çeşitli yerlerde yaşayan birçok sanatçı birbirlerinden etkilenererek bunu eserlerine yansıtmıştır. Çeşitli sanat dallarının etkileşim halinde olma hali, yaratılan eserin toplum üzerindeki etkisinde de görülmüştür. Özgünlük ilham ile birleştiğinde toplumun üzerindeki etkisi de aynı oranda artmıştır. Müziğin edebiyattan, edebiyatında müzikten aldığı ilham ile özgün bir eser ortaya çıkmıştır. Bu çalışma Beethoven'ın bestelediği Kreutzer Sonat'ın diğer sanat dallarına ve topluma olan etkisini anlatmaktadır.

Çalışma aynı zamanda Beethoven'ı tanımak açısından kişiliği ve besteci olarak müzik dönemine getirdiği yeni çağı ve yöntemi de açıklamaktadır. O dönem her bestecinin eseri çoğunlukla saray için yapılırken Beethoven toplum için ürettiği besteleri ile müzik alanında yeni ve alışılmamış bir bakış açısı geliştirmiştir. Özgün eserleri ile hem topluma hem de birçok sanatçıya ilham olduğu görülmüştür. Yeni bir çağı başlatan Kreutzer Sonat özgürlük ve devrim ruhunu yansıtmaları bakımından Beethoven'ın en önemli eserlerindendir (Yağıbasan, t.y.). Kreutzer Sonat gerek teknik yönleriyle gerekse anlatmak istediği duygu ile sanat toplum içindir bakış açısını başlatmıştır. Bu noktada Beethoven özgün ve önemli bestesi olan Kreutzer Sonat'ı dünyanın dikkatini çekmiştir. Müziğin saray tekelinden çıkması ile Beethoven'ın eserleri farklı ülkelerde yaşayan sanatçılara ilham olmuştur (Alieva, 2018).

Dünyaca ünlü Kont Lev Nikolayeviç Tolstoy halka dönük düşüncelerini eserlerine yansıtmıştır. Eğitimin önemini her zaman vurgulayan Tolstoy eğitim dergileri ile birçok kişiye yeni fikirler ulaştırmıştır. Özgürlüğe olan vurgusunu bütün eserlerinde gördüğümüz önemli yazarlardan biri olan Tolstoy'un aynı zamanda müziğe olan ilgisi de bilinmektedir. Dolayısı ile Tolstoy dönemin ünlü bestecilerinden Beethoven'ın bestelerinden de etkilenmektedir.

Tolstoy'un Beethoven'ın eserleri hakkında çeşitli eleştirileri olmasına rağmen bestelerinden etkilendiği görülmüştür. Özellikle Beethoven'ın devrim niteliğinde olan Kreutzer Sonatı'ndan ilham almış ve diğer sanat dallarına ilham olan bir roman yazmıştır.

İsmi Beethoven'in eseri olan Kreutzer Sonat'tan alan romanın toplum üzerindeki etkisi ile Tolstoy çeşitli baskılara maruz kalmıştır.

Çalışmada romanın konusu hakkında detaylı bilgilendirme yapılmış olup, en temel olarak işlediği ve vurguladığı noktalar kadın hakları, toplumdaki yeri ve statüsü olarak sıralanabilir. O dönem Tolstoy, yaşadığı kültürel ve siyasal koşulların etkisi ile ürettiği eserler ile toplumun ve devletin ilgisini üzerinde toplamıştır. Özgürlükçü yaklaşımını romanına yansıtıp kadınların evlilik, ihanet ve ölüm kavramları ile nasıl başa çıktığını anlatan hikayesi ile özellikle kadınlar tarafından ilgi ile okunduğu söylenebilir. Roman, gelen yasaklar sonrası içeriğinin özgürlükçü yaklaşımı ile dünyaya yayılmış, özellikle değişik toplumlarda kadınlara hitap eden bir eser haline gelmiştir. Etkileşimin gücü ile roman daha sonrasında ressam Rene-Xavier Prinet'e ilham olmuştur. Resim Bayera presi olan Luitpold Karl Joseph Wilhelm Ludwig'i etkileyerek bu kez sarayın da dikkatini çeken bir eser durumuna evrilmiştir (Alieva, 2018).

Kreutzer Sonat dünyaya yaydığı ilham ve yöntemi ile birçok sanatçıya ilham olmuş, birçok toplumu doğrudan veya dolaylı olarak etkilemiş, dönüşüp yeni hikayeleri de doğurup aynı zamanda özgürlük duygusunu hem dünyaya hem de müzik dünyasına yayarak yeni bir dönemi ve yöntemi başlatmıştır (Yağlıbasan, t.y.). Bu noktada çalışmanın ana konusunu oluşturan Kreutzer Sonat adlı eser akademik dünyada bilinmesi ve yorumlanması gereken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Gerek teknik içeriği gerekse özgün yaklaşımı ile Beethoven Kreutzer Sonat birçok sanatçıya örnek olmaya devam etmektedir.

Özgün ve emekle oluşan her bestenin değişerek, gelişerek ve dönüşerek canlılığını koruduğu söylenebilir. Beethove'nın Kreutzer Sonat adlı eseri bu düşünceye ait en önemli örnekleme oluşturmaktadır. Eserin birçok noktasını görmek, araştırmak ve detaylandırmak yeni bir akademik alan yaratabilir.

Şekil 80. Rene-Xavier Prinet - Kreutzer Sonatı (Alieva, 2018)

KAYNAKÇA

- Moller, P. U. (1988). *Postlude to The Kreutzer Sonata: Tolstoy and the Debate on Sexual Morality in Russian Literature in the 1890's*, Leiden, New York: E.J. Brill.
- Alieva, Z. (2018). Sanatta esinlenme süreçleri, Beethoven'dan Tolstoy'a Tolstoy'dan günümüze: Kreutzer Sonat. *Vakanüvis-Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 69-82. <https://doi.org/10.24186/vakanuvis.415867>
- Antoniacci, A. (2015). *The crisis of the russian family in the works of Dostoevsky, Tolstoy and Chekhov* (Unpublished doctoral thesis, University of Canterbury]. 12 Aralık 2024 tarihinde <https://ir.canterbury.ac.nz/server/api/core/bitstreams/8e2b1af5-b9a8-4316-a070-a678f0af14c8/content> adresinden edinilmiştir.
- Bärenreiter. (2020). *Sonata for Pianoforte and Violin in A major op. 47 "Kreutzer Sonata"*. 12 Aralık 2024 tarihinde Germany. <https://www.baerenreiter.com/en/product/BA10938> adresinden edinilmiştir.
- Boran, İ., ve Şenürkmez, K. Y. (2018). *Kültürel Tarih Işığında Çoksesli Batı Müziği*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- British Library. (2016). *European Studies. Tolstoy and music*. 2 Şubat 2025 tarihinde <https://blogs.bl.uk/european/2016/04/tolstoy-and-music.html> adresinden edinilmiştir.
- Buenzod, E. (1945). *Musiciens*. Lausanne.
- Cartwright, M. (2023). Ludwig van Beethoven. *World History Encyclopedia*. 20 Kasım 2024 tarihinde https://www.worldhistory.org/Ludwig_van_Beethoven/ adresinden edinilmiştir.
- Flood, A. (2014). *Sofia's revenge: short stories by Leo Tolstoy's wife and son are published with The Kreutzer Sonata*. 14 Ocak 2025 tarihinde <https://www.theguardian.com/books/2014/oct/30/sofia-tolstoy-kreutzer-sonata-variations-published-in-english> adresinden edinilmiştir.

- Foundation for the Revival of Classical Culture. (2020). *Beethoven's great Sonata Mullatica*. 01 Aralık 2024 tarihinde <https://www.ffrcc.org/daily-dose-of-beethoven/2020/5/28/beethovens-great-sonata-mullatica> adresinden edinilmiştir.
- Göttsche, D. (2013). *Remembering Africa: The Rediscovery of Colonialism in Contemporary German Literature*. New York: Camden Haus.
- Lockwood, L., ve Kılıç, E. (Çev.). (2013). *Beethoven: Müzik ve Hayat*. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.
- Lvbeethoven. (t.y.). *The 'Kreutzer' Sonata: Beethoven's Iconic Violin Sonata*. 21 Ocak 2025 tarihinde <https://lvbeethoven.com/the-kreutzer-sonata-beethovens-iconic-violin-sonata/> adresinden edinilmiştir.
- Nevres, Ö. (2015). *Beethoven: Violin Sonata no. 9 "Kreutzer"*. 25 Ocak 2025 tarihinde <https://andantemoderato.com/beethoven-kreutzer-sonata-kopatchinskaja-say/> adresinden edinilmiştir.
- Nevres, Ö. (2016). *Beethoven: Violin Sonata No. 9 (Kreutzer)*. 1 Ocak 2025 tarihinde <https://andantemoderato.com/beethoven-kreutzer-sonata-leonid-nina-kogan/> adresinden edinilmiştir.
- Peter Ulf, M. (1988). *Postlude to The Kreutzer sonata: Tolstoj and the debate on sexual morality in Russian literature in the 1890s*. Leiden, NY: E.J. Brill.
- Prahl, A. (2019). *Biography of Leo Tolstoy, Influential Russian Writer*. 16 Kasım 2024 tarihinde <https://www.thoughtco.com/biography-of-leo-tolstoy-4773774> adresinden edinilmiştir.
- Setsu, E. (2021). *Beethoven's "Kreutzer" Sonata an Analysis. The Graduate Faculty of the University of Akron*. 25 Eylül 2024 tarihinde <https://docslib.org/doc/5327049/beethovens-kreutzer-sonata-an-analysis-a-thesis> adresinden edinilmiştir.
- The Magger. (2020). *Beethoven: Bir dâhinin yaşamı ve eserleri*. 11 Aralık 2024 tarihinde <https://www.themagger.com/beethoven-eserleri/> adresinden indirilmiştir.

- The Strad. (2016). *A history and anatomy of Beethoven's 'Kreutzer' Sonata*. 11 Şubat 2025 tarihinde <https://www.thestrad.com/a-history-and-anatomy-of-beethovens-kreutzer-sonata/224.article> adresinden indirilmiştir.
- Tolstoy, L. (t.y.). *The Spiritual Works of Leo Tolstoy: A Confession, The Kingdom of God is Within You, What I Believe, Christianity and Patriotism, Reason and Religion, The ... Kind Youth and Correspondences with Gandhi*. 13 Aralık 2024 tarihinde <https://www.amazon.com/Spiritual-Works-Leo-Tolstoy-Correspondences-ebook/dp/B01DY83DC6> adresinden indirilmiştir.
- Tolstoy, L., ve Altay, E. (Çev.). (2015). *Kroyçer Sonat*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Türk Edebiyatı. (t.y.). *Tolstoy Kimdir? Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri*. 14 Şubat 2025 tarihinde <https://www.turkedebiyati.org/tolstoy/> adresinden indirilmiştir.
- Wingfield, P. (1987). Janáček's 'Lost' Kreutzer Sonata. *Journal of the Royal Musical Association*, 112(2), 229-256, <https://doi.org/10.1093/jrma/112.2.229>
- Yağlıbasan, C. (t.y.). Beethoven. *Feniks FelsefiLe Kültürel Hümanist Dergisi*, 22 Aralık 2024 tarihinde <https://www.feniksdergi.org/beethoven/> adresinden edinilmiştir.
- Royal Ballet ve Opera. (t.y.). *Ludwig van Beethoven*. 15 Kasım 2024 tarihinde <https://www.rbo.org.uk/people/ludwig-van-beethoven> adresinden edinilmiştir.
- Biography. (2024). *Ludwig van Beethoven*. 6 Eylül 2024 tarihinde <https://www.biography.com/musician/ludwig-van-beethoven> adresinden edinilmiştir.
- ENO. (t.y.). *Ludwig van Beethoven*. 25 Eylül 2024 tarihinde <https://www.eno.org/composers/ludwig-van-beethoven/> adresinden edinilmiştir.
- Britannica. (t.y.). *Ludwig van Beethoven*. 17 Ekim 2024 tarihinde <https://www.britannica.com/biography/Ludwig-van-Beethoven> adresinden edinilmiştir.
- Southern Illinois University. (t.y.). *Beethoven*. 6 Kasım 2024 tarihinde <https://cola.siu.edu/languages/undergraduate/language-programs/german/german-101/music/classic/beethoven.php> adresinden edinilmiştir.

- Tchaikousky Research. (2024). *Lev Tolstoy*. 1 Ocak 2025 tarihinde https://en.tchaikovsky-research.net/pages/Lev_Tolstoy adresinden indirilmiştir.
- Classical Connect. (2005). *Ludwig van Beethoven*. 2 Ocak 2025 tarihinde https://www.classicalconnect.com/Violin_Music/Beethoven/Sonata_No_9/1378 adresinden edinilmiştir.
- Alexandra, T. (2001). *Otec. Zhizn Lva Tolstogo*. 5 Ocak 2025 tarihinde <https://www.amazon.com/Tolstaya-Alexandra-Tolstogo-Father-Tolstoy/dp/B072F5JJBQ> adresinden alınmıştır.
- Biyografiler. (t.y.). *Lev Tolstoy*. 3 Şubat 2025 tarihinde <https://www.biyografiler.com/kimdir/lev-tolstoy> adresinden edinilmiştir.
- Campbell, J. (2021). *Leo Tolstoy Biography*. 11 Şubat 2025 tarihinde <https://www.excellence-in-literature.com/leo-tolstoy-biography/> adresinden edinilmiştir.
- Lev Tolstoy. (t.y.). *Lev Tolstoy*. 11 Şubat 2025 tarihinde <https://www.biyografya.com/tr/biographies/lev-tolstoy-529e6bb5> adresinden edinilmiştir.

ÖZ GEÇMİŞ

BAŞAK İŞGUZAR

Eğitim

Derece	Yıl	Üniversite, Enstitü, Anabilim/Anasanat Dalı
--------	-----	---

Lisans	2022	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi /Müzik/Yaylı Çalgılar Ana Sanat Dalı
--------	------	---

İş/İstihdam (Varsa)

Yıl	Görev
2022-	Maltepe Üniversitesi Konservatuvar Öğretim Görevlisi

Yayınlar ve Diğer Bilimsel/Sanatsal Faaliyetler

Cemal Reşit Rey, Süreyya Operası, Atatürk Kültür Merkezi gibi önemli salonlarda çeşitli orkestralarla ve oda müziği gruplarıyla konserler verdi.

